

SOTSIAALHOOLEKANDE SEADUSE, PUUETEGA INIMESTE SOTSIAALTOETUSTE SEADUSE JA NENDEGA SEONDUVATE SEADUSTE MUUTMISE SEADUS

§ 1. Sotsiaalhoolekande seaduses (RT I 1995, 21, 323; 2008, 48, 265) tehakse järgmised muudatused:

1) 3. peatükki täiendatakse pärast sõnu "3. peatükk **SOTSIAALTEENUSED**" jaoga 1 järgmises sõnastuses:

"1. jagu
Üldosa";

2) paragrahvi 10 täiendatakse punktidega 1²–1⁶ järgmises sõnastuses:

"1²) igapäevaelu toetamise teenus;

1³) töötamise toetamise teenus;

1⁴) toetatud elamise teenus;

1⁵) kogukonnas elamise teenus;

1⁶) ööpäevaringne erihooldusteenus;"

3) 3. peatükki täiendatakse pärast § 10¹ jaoga 2 järgmises sõnastuses:

"2. jagu
Sotsiaalnõustamine";

4) 3. peatükki täiendatakse pärast § 11 jaoga 3 järgmises sõnastuses:

"3. jagu
Rehabilitatsiooniteenus";

5) paragrahvi 11⁴ lõiked 4–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

"(4) Sotsiaalkindlustusamet avaldab teate halduslepingu sõlmimise kavatsuse kohta vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning Sotsiaalkindlustusameti veebiaadressil. Vajaduse korral võib Sotsiaalkindlustusamet avaldada kalendriaasta kestel halduslepingu sõlmimise kavatsuse kohta lisateate.

(5) Rehabilitatsiooniteenuse osutaja esitab ühe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teate avaldamist Sotsiaalkindlustusametile halduslepingu sõlmimiseks kirjaliku taotluse.

(6) Sotsiaalkindlustusamet sõlmib halduslepingu rehabilitatsiooniteenuse osutajatega, kes vastavad käesolevas seaduses ja halduskoostöö seaduses sätestatud nõuetele, kolme kuu jooksul pärast iga-aastase riigieelarve seaduse väljakuulutamist. Kui Sotsiaalkindlustusamet avaldab kalendriaasta jooksul lisateate halduslepingu sõlmimise kavatsuse kohta, sõlmib

Sotsiaalkindlustusamet halduslepingu rehabilitatsiooniteenuse osutajatega, kes vastavad käesolevas seaduses ja halduskoostöö seaduses sätestatud nõuetele, kolme kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teate avaldamist.”;

6) paragrahvi 11⁴ täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

”(6¹) Haldusleping sõlmitakse kolmeks aastaks. Rehabilitatsiooniteenuse osutaja taotlusel võib halduslepingu sõlmida vähemaks kui kolmeks aastaks, kuid mitte vähemaks kui üheks aastaks.”;

7) paragrahvi 11⁶ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(3) Lisaks taotlusele esitab:

1) käesoleva seaduse § 11² lõike 1 punktis 1 nimetatud täisealine isik, kellel on raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire, arstitõendi, milles on märgitud ära psüühikahäire esinemine, ja

2) käesoleva seaduse § 11² lõike 1 punktis 4 nimetatud isik enda tervises seisundi kohta arstitõendi, milles on märgitud psüühikahäire ja teadaolevate somaatiliste haiguste esinemine.”;

8) paragrahvi 11⁶ täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

”(3¹) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ei kohaldata riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud dementsuse diagnoosiga isiku suhtes, kellel ei ole dementsuse diagnoosile lisaks muud raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäiret.”;

9) paragrahvi 11⁷ täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

”(2¹) Rehabilitatsiooniteenuse osutaja kannab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nimekirja eelisjärjekorras:

1) puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2¹ lõikes 2 nimetatud isikud ja

2) käesoleva seaduse § 11² lõike 1 punktis 1 või 4 nimetatud isiku, kellel on raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire, kes viibis enne rehabilitatsiooniteenuse taotlemist käesoleva seaduse § 10 punktis 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenuse osutaja juures ja kellele on vaja koostada rehabilitatsiooniplaan, et selgitada välja, kas teda on vaja suunata erihoolekandeteenust saama.”;

10) paragrahvi 11¹² pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”§ 11¹². Rehabilitatsiooniplaani koostamine”;

11) paragrahvi 11¹² täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

”(6) Täisealisele psüühikahäirega isikule rehabilitatsiooniplaani koostamisel peab rehabilitatsioonimeeskonda kuuluma psühhiaater.

(7) Kui psüühikahäirega isikule on koostatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse §-s 10 nimetatud individuaalne tööotsimiskava, on rehabilitatsiooniteenuse osutajal õigus seda isikult nõuda rehabilitatsiooniplaani koostamiseks, sealhulgas rehabilitatsiooniplaani tegevuskava täitmiseks.”;

12) 3. peatükki täiendatakse pärast § 11¹⁴ jaoga 4 järgmises sõnastuses:
”4. jagu

Erihoolekandeteenused

1. jaotis

Üldosa

§ 11¹⁵. Erihoolekandeteenuste osutamine

Käesoleva seaduse § 10 punktides 1²–1⁶ nimetatud teenuseid (edaspidi *erihoolekandeteenused*), mida täielikult või osaliselt rahastatakse riigi- või kohaliku omavalitsuse eelarvest, võib osutada füüsilisest isikust ettevõtja, juriidiline isik, kohalik omavalitsus ja riik täidesaatva riigivõimu asutuste kaudu, kui isik või asutus vastab käesoleva seadusega kehtestatud nõuetele ning tal on tegevusluba vastava teenuse osutamiseks.

§ 11¹⁶. Erihoolekandeteenuse taotlemine ja otsuse tegemine

(1) Erihoolekandeteenust saama õigustatud isik, välja arvatud käesoleva seaduse § 19 alusel tehtud kohtumäärusega ööpäevaringset erihooldusteenust saama paigutatud isik (edaspidi *kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isik*), esitab erihoolekandeteenusele suunamise saamiseks Sotsiaalkindlustusametile taotluse koos nõutavate dokumentidega.

(2) Kui isik on suunatud ööpäevaringset erihooldusteenust saama käesoleva seaduse § 19 alusel tehtud kohtumääruse alusel, esitab isiku elukohajärgne valla- või linnavalitsus Sotsiaalkindlustusametile viivitamata kohtumääruse isiku nõusolekuta hoolekandetasutusse paigutamise kohta.

(3) Sotsiaalkindlustusamet otsustab erihoolekandeteenuse osutamise või sellest keeldumise, välja arvatud kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku puhul, 15 tööpäeva jooksul taotluse ja kõikide nõutavate dokumentide saamisest arvates. Lisaks otsustab Sotsiaalkindlustusamet teenuse osutamise eesmärgi õigustatud isiku jaoks, eesmärgi elluviimiseks vajalikud soovituslikud tegevused, soovitusliku tegevuste läbiviimise sageduse ja teenuse osutamise maksimaalse tähtaja.

(4) Sotsiaalkindlustusamet võib suunata isiku töötamise toetamise teenust ja toetatud elamise teenust saama rehabilitatsiooniplaani koostamise ajaks, kuid mitte kauemaks kui kuueks kuuks, kui see on vajalik isiku rehabilitatsiooniplaani märgitavate teenuste sobivuse väljaselgitamiseks. Kui isik soovib nimetatud teenustele suunamist saada, tuleb tal esitada rehabilitatsiooniteenuse osutaja kirjalik ettepanek, milles on põhjendatud teenuse saamise vajadust. Ettepaneku peavad kooskõlastama kõik rehabilitatsioonimeeskonna liikmed.

(5) Erihoolekandeteenuse osutamise maksimaalne tähtaeg, mille jooksul isikul on õigus teenust saada, võib olla kuni isikliku rehabilitatsiooniplaani kehtivusaja lõpuni, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud juhul.

(6) Kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isik suunatakse nõusolekuta hooldamisele kohtumääruses märgitud ajaks.

(7) Igapäevaelu toetamise teenuse puhul võib teenuse osutamise maksimaalne tähtaeg olla kuni kolm aastat. Juhul kui igapäevaelu toetamise teenust saama suunatud isikul on olemas rehabilitatsiooniplaan, võib maksimaalne tähtaeg olla kuni rehabilitatsiooniplaani kehtivusaja lõpuni.

(8) Taotluses esitatavate andmete koosseisu ja taotluse vormi ning nõutavate dokumentide loetelu kehtestab sotsiaalminister määrusega.

§ 11¹⁷. Suunamisotsuse väljastamine

(1) Kui taotleja vastab käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenust saama õigustatud isikule esitatavatele nõuetele, väljastab Sotsiaalkindlustusamet isikule suunamisotsuse, kui:

1) riigieelarves on olemas rahalised vahendid isikule erihoolekandeteenuse osutamiseks ja

2) erihoolekandeteenuse osutajal, kelle juurde isik soovib teenust saama minna, on olemas vaba koht.

(2) Suunamisotsusesse märgitakse:

1) erihoolekandeteenust saama suunatud isiku ja olemasolu korral tema seadusliku esindaja nimi, isikukood või sünniaeg ja kontaktandmed;

2) teenus, mida saama on isik suunatud;

3) tähtaeg, mille jooksul isikul on õigus teenust saada;

4) selle erihoolekandeteenuse osutaja nimi ja kontaktandmed, kelle juurde isik teenust saama on suunatud;

5) teenuse saamise eesmärk;

6) soovitatavad tegevused eesmärgi saavutamiseks ja

7) teenuse osutamise soovituslik minimaalne sagedus.

(3) Kogukonnas elamise teenuse või ööpäevaringse erihooldusteenuse suunamisotsuses märgib Sotsiaalkindlustusamet lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatule, et isikul on õigus saada märgitud teenust juhul, kui ta tasub käesoleva seaduse §-s 11¹⁹ nimetatud omaosalust või omaosalust, millest on maha arvestatud omaosaluse puudujääv osa, mille hüvitamise kohustuse on riik üle võtnud. Isikul tekib õigus teenust saada ka juhul, kui kolmas isik võtab isiku eest omaosaluse tasumise kohustuse üle ning isiku omaosalus kaetakse kokkulepitud ulatuses. Käesolevat lõiget ei kohaldata kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku suhtes.

(4) Kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule väljastab Sotsiaalkindlustusamet suunamisotsuse viivitamata pärast kohtumääruse jõustumist või viivitamata täitmiseks tunnistamist.

(5) Isikule sobiva erihoolekandeteenuse osutaja valivad välja ja teenuse osutamise alguskuupäeva, välja arvatud kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku puhul, lepivad kokku Sotsiaalkindlustusamet, teenust saama õigustatud isik ja erihoolekandeteenuse osutaja. Sotsiaalkindlustusamet arvestab kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku soovi teenuse osutaja valikul juhul, kui isiku soovitud teenuseosutajal on võimalik kohtumääruses nimetatud tähtajal isikule ööpäevaringset erihooldusteenust osutada.

(6) Erihoolekandeteenust saama suunatud isik peab pöörduma erihoolekandeteenuse osutaja poole suunamisotsuses märgitud teenuse osutamiseks kokku lepitud tähtpäeval, kuid mitte hiljem kui kolme päeva jooksul kokkulepitud tähtpäevast arvates. Kui isik ei ole kolme päeva jooksul kokkulepitud tähtpäevast arvates teenuse osutaja poole teenuse saamiseks pöördunud, ei ole tal enam õigust sama suunamisotsuse alusel teenust saada.

(7) Kui suunamisotsuses kokku lepitud tähtpäev on mööda lastud mõjuval põhjusel, võib Sotsiaalkindlustusamet isiku taotlusel ja kokkuleppel erihoolekandeteenuse osutajaga leppida kokku uue tähtpäeva, millest algab erihoolekandeteenuse osutamine.

(8) Kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isik tuleb hoolekandetasutusse paigutada viivitamata pärast suunamisotsuse väljastamist.

(9) Kui Sotsiaalkindlustusametil ei ole võimalik erihoolekandeteenust saada õigustatud isikule suunamisotsust väljastada:

1) tulenevalt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktist 1, teavitab Sotsiaalkindlustusamet isikut kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taotluse rahuldamisest ja isiku järjekorda võtmisest või

2) tulenevalt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktist 2, teavitab Sotsiaalkindlustusamet isikut kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taotluse rahuldamisest, teise teenuseosutaja juures vabade kohtade olemasolust ja isiku järjekorda võtmisest, kui teenust saama suunatud isik ei soovi, et temale osutaks teenust teine erihoolekandeteenuse osutaja.

§ 11¹⁸. Erihoolekandeteenuse rahastamine

(1) Erihoolekandeteenust saama õigustatud isikule osutatavat erihoolekandeteenust rahastatakse riigieelarvest Sotsiaalkindlustusameti eelarve kaudu, kogukonnas elamise teenust või ööpäevaringset erihooldusteenust saama õigustatud isiku poolt ning käesoleva seaduse §-s 11³⁷ sätestatud juhul kohaliku omavalitsuse poolt.

(2) Riigieelarvest ei rahastata erihoolekandeteenuse, välja arvatud kohtumääruse alusel ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamist:

1) riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud dementsuse diagnoosiga isikule, kellel ei ole dementsuse diagnoosile lisaks muud raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäiret, ja

2) isikule, kellel on sõltuvus alkoholist või narkootilisest ainest juhtiva psüühikahäirena.

(3) Erihoolekandeteenust rahastatakse teenuse osutaja ja Sotsiaalkindlustusameti vahel sõlmitud raamlepingu, teenuse osutaja esitatud arvete ning isikule väljastatud suunamisotsuse alusel, välja arvatud, kui teenuse osutajaks on valitsusasutus või valitsusasutuse hallatav riigiasutus.

(4) Valitsusasutusest või valitsusasutuse hallatavast asutusest teenuse osutaja puhul rahastatakse erihoolekandeteenuse osutamist Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarvest.

(5) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega:

1) riigieelarvest rahastatavate erihoolekandeteenuste maksimaalse maksumuse isiku kohta kalendrikuus;

2) erihoolekandeteenuste nende kulude koostisosad, mis kaetakse riigieelarvest teenuse maksimaalse maksumuse hulgas, ja

3) kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihooldusteenuse isiku omaosaluse kulude koostisosad.

(6) Ööpäevaringse erihooldusteenuse maksimaalne maksumus kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku kohta kalendrikuus kehtestatakse igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Kehtestatav maksimaalne maksumus ei või olla väiksem kehtivast maksimaalsest maksumusest.

§ 11¹⁹. Isiku omaosalus

(1) Kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isik on kohustatud tasuma omaosaluse toitlustamise ja majutamise eest.

(2) Kui isiku omaosalus kaetakse isiku riiklikust pensionist riikliku pensionikindlustuse seaduse tähenduses, kogumispensionist kogumispensionide seaduse tähenduses, sotsiaalmaksuga maksustatavast tulust sotsiaalmaksuseaduse tähenduses, üüri- või renditulust või muust eseme kasutusse andmisest saadud tulust (edaspidi *tulud*), peab isikule pärast omaosaluse, tulumaksu, töötuskindlustusmaksu, kogumispensionimaksu ja elatise tasumist jääma isiklikuks kasutamiseks vähemalt 15 protsenti tema tuludest, mis tal oleks jäänud kasutamiseks pärast tulumaksu, töötuskindlustusmaksu, kogumispensionimaksu ja elatise tasumist.

(3) Kui isiku omaosaluse puudujääv osa on väiksem kui 25 krooni kalendrikuus, võib talle jääda isiklikuks kasutamiseks puudujääva osa võrra väiksem osa tuludest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isiku sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu, mis on kuni kümme protsenti Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud palga alammäärast, ei arvestata käesoleva jao tähenduses isiku tulude hulka.

(5) Kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus kehtestatakse igaks eelarveaastaks riigieelarvega.

(6) Kui erihoolekandeteenust saama suunatud isikuga kokkuleppel toimub majutamine ja toitlustamine paremates tingimustes, kui on kindlaks määratud rahvatervise seaduse alusel kehtestatud kogukonnas elamise teenuse või ööpäevaringse erihooldusteenuse tervisekaitsenõuetes, võib erihoolekandeteenuse osutaja võtta isikult maksimaalsest suuremat tasu. Tasu peab olema vastavuses pakutavate lisahüvede väärtusega.

(7) Erihoolekandeteenust saama suunatud isikul on õigus nõuda teenuse osutajalt majutamist ja toitlustamist erihoolekandeteenusele kehtestatud tervisekaitsenõuetes sätestatud miinimumnõuetele vastavalt.

§ 11²⁰. Isiku omaosaluse puudujääva osa hüvitamine riigieelarvest

(1) Kui teenust saama õigustatud isikul ei ole käesoleva seaduse § 11¹⁹ lõigetes 2 ja 4 sätestatud arvestades piisavalt rahalisi vahendeid omaosaluse tasumiseks, hüvitatakse isiku eest riigieelarvega kehtestatud isiku omaosaluse maksimaalsest maksumusest puudujääv osa (edaspidi *puudujääv osa*) riigieelarvest Sotsiaalkindlustusameti eelarve kaudu, välja arvatud juhul, kui puudujääv osa on väiksem kui 25 krooni kalendrikuus.

(2) Puudujääva osa hüvitamiseks riigieelarvest esitab isik Sotsiaalkindlustusametile taotluse, milles näitab muu hulgas enda eeldatavad tulud ning enda makstava elatise suuruse taotluse esitamise kalendrikuul või teenuse saamise alustamisele eelneval kalendrikuul, kui taotlus esitatakse enne suunamisotsuse väljastamist, koos kõigi nõutavate dokumentidega.

(3) Puudujääva osa hüvitamisel riigieelarvest võtab Sotsiaalkindlustusamet aluseks teenust saama õigustatud isiku taotluse esitamise kalendrikuu tulud, millest arvestab maha tulumaksu, töötuskindlustusmaksu, kogumispensioni makse ja makstud elatise suuruse, arvestades käesoleva seaduse § 11¹⁹ lõigetes 2 ja 3 sätestatud.

(4) Kui taotlus puudujääva osa hüvitamiseks esitatakse enne suunamisotsuse väljastamist, võetakse arvesse isiku eeldatavad tulud ning tema poolt makstava elatise suurus teenuse saamise alustamisele eelneval kalendrikuul.

(5) Puudujääv osa on vahe riigieelarvega kehtestatud isiku omaosaluse maksimaalse maksumuse ja isiku selliste tulude vahel, millest on maha arvatud tulumaks tulumaksuseaduse kohaselt, töötuskindlustusmaksu, kogumispensioni makse, makstav elatis ja 15 protsenti pärast maksude mahaarvamist isikule kasutada jäävatest tuludest.

(6) Kui taotlus puudujääva osa hüvitamiseks esitatakse enne suunamisotsuse väljastamist, otsustab Sotsiaalkindlustusamet puudujääva osa hüvitamise riigieelarvest suunamisotsuse väljastamise ajaks. Kui taotlus on Sotsiaalkindlustusametile esitatud vähem kui kümme tööpäeva enne suunamisotsuse väljastamist või pärast suunamisotsuse väljastamist, otsustab Sotsiaalkindlustusamet puudujääva osa hüvitamise riigieelarvest kümne tööpäeva jooksul taotluse ja kõigi nõutavate dokumentide saamisest arvates.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud otsus tehakse teatavaks ka teenuse osutajale, kelle juures isik soovib erihoolekandeteenust saada.

(8) Puudujääva osa tasub Sotsiaalkindlustusamet kogukonnas elamise teenuse või ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajale, kelle juures isik erihoolekandeteenust saab, eelneva kalendrikuu eest iga kuu suunamisotsuse ja teenuse osutaja esitatud arvete alusel.

(9) Kui isiku tulud muutuvad või elatise tasumise kohustus muutub pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluse esitamist või ilmnevad muud asjaolud, mille tulemusel puudujääv osa muutub, on isik, kelle eest puudujääv

osa hüvitatakse, kohustatud sellest viivitamata Sotsiaalkindlustusametile kirjalikult teatama.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluses esitatavate andmete koosseisu ja taotluse vormi ning nõutavate dokumentide loetelu kehtestab sotsiaalminister määrusega.

§ 11²¹. Puudujääva osa hüvitamine kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isiku eest

(1) Kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isiku eest puudujääva osa hüvitamisel kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 11²⁰ sätestatud käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi arvestades.

(2) Pärast isiku hoolekandeesutusse paigutamise kohtumääruse jõustumist või viivitamata täitmiseks tunnistamist selgitab Sotsiaalkindlustusamet käesoleva seaduse § 11²⁰ lõigetes 3–6 sätestatud lähtudes välja kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isiku rahalise suutlikkuse tasuda käesoleva seaduse §-s 11¹⁹ sätestatud isiku omaosalus ja teeb otsuse, milles märgib isiku kohustuse tasuda omaosalus. Kui isikul ei ole piisavalt rahalisi vahendeid omaosaluse tasumiseks, arvestades käesoleva seaduse §-des 11¹⁹ ja 11²⁰ sätestatud, teeb Sotsiaalkindlustusamet otsuse puudujääva osa hüvitamise kohta riigieelarvest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsused teeb Sotsiaalkindlustusamet kümne tööpäeva jooksul pärast käesoleva seaduse § 11¹⁷ lõikes 4 nimetatud suunamisotsuse väljastamist.

§ 11²². Puudujääva osa tagasinõudmine

(1) Isik, kelle eest on puudujääv osa hüvitatud, on kohustatud maksma puudujääva osa hüvitamiseks alusetult makstud summad riigile tagasi, kui ta on:

1) jätnud teadlikult puudujääva osa hüvitamiseks vajalikud andmed esitamata;

2) esitanud teadlikult valeandmeid või

3) jätnud Sotsiaalkindlustusameti teavitamata muust asjaolust, mille tulemusel puudujääv osa vähenes.

(2) Alusetult makstud puudujääva osa tagasinõudmist korraldab Sotsiaalkindlustusamet.

(3) Kokkuleppel Sotsiaalkindlustusametiga maksab isik, kelle eest on puudujääv osa hüvitatud, alusetult makstud summa tagasi ühekorraga või osade kaupa.

(4) Kui isik, kelle eest on puudujääv osa hüvitatud, ei maksa puudujääva osa hüvitamiseks alusetult makstud summasid tagasi, teeb Sotsiaalkindlustusamet talle alusetult makstud summa tagasinõudmiseks ettekirjutuse koos hoiatusega. Kui isik jätab ettekirjutuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata, annab Sotsiaalkindlustusamet ettekirjutuse sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Ettekirjutuses märgitud tähtaeg ei või olla lühem kui kümme tööpäeva.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ettekirjutus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) ettekirjutuse koostanud ametniku ees- ja perekonnanimi ning ametikoht;
- 2) ettekirjutuse tegemise kuupäev;
- 3) ettekirjutuse adressaadi nimi ja aadress;
- 4) ettekirjutuse faktiline ja õiguslik alus;
- 5) tagasinõutav alusetult makstud summa;
- 6) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
- 7) ettekirjutuse vaidlustamise võimalused, tähtaeg ja kord ja
- 8) hoiatus sundtäitmise algatamise kohta kohustuse täitmata jätmise korral.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ettekirjutus koos hoiatusega saadetakse isikule, kelle eest on puudujääv osa hüvitatud, ja olemasolu korral tema seaduslikule esindajale viie tööpäeva jooksul ettekirjutuse ja hoiatuse tegemise päevast arvates.

§ 11²³. Erihoolekandeteenuste järjekorrad

(1) Käesoleva seaduse § 11¹⁷ lõikes 9 sätestatud juhtudel paneb Sotsiaalkindlustusamet erihoolekandeteenust saama õigustatud isiku taotletud teenuse järjekorda lähtuvalt käesoleva seaduse § 11¹⁶ lõikes 1 nimetatud taotluse esitamise kuupäevast, koostades sellekohase nimekirja.

(2) Sotsiaalkindlustusamet peab järjekordi iga erihoolekandeteenuse kohta eraldi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nimekirja märgitakse:

- 1) isiku nimi, isikukood või sünniaeg ja kontaktandmed;
- 2) teenuse osutaja, kelle juures isik soovib erihoolekandeteenust saada, ja
- 3) käesoleva seaduse § 11¹⁶ lõikes 1 nimetatud taotluse esitamise kuupäev.

(4) Sotsiaalkindlustusamet kannab eelisjärjekorras käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nimekirja:

1) käesoleva seaduse § 11²⁹ lõikes 4 nimetatud isikud lähtuvalt uue erihoolekandeteenust saama suunamise otsuse tegemise päevast;

2) isikud, kes on kasutanud töötamise toetamise teenust või toetatud elamise teenust käesoleva seaduse § 11¹⁶ lõike 4 alusel rehabilitatsiooniplaani koostamise ajal ja kelle Sotsiaalkindlustusamet on suunanud uuesti sama erihoolekandeteenust saama pärast rehabilitatsiooniplaani koostamist, ja

3) isikud, kellele erihoolekandeteenuse osutamine lõpetatakse raamlepingu ennetähtaegse lõpetamise või raamlepingu lõppemise ja uue raamlepingu sõlmimata jäämise tõttu.

§ 11²⁴. Erihoolekandeteenuste osutamise raamlepingute sõlmimine

(1) Sotsiaalkindlustusamet volitab erihoolekandeteenuste osutamise raamlepinguga täitmiseks ühele või mitmele erihoolekandeteenuse osutajana tegutsevale või tegutseda soovivale füüsilisest isikust ettevõtjale, juriidilisele isikule või kohaliku omavalitsuse üksusele. Raamlepingu sõlmib Sotsiaalkindlustusamet halduslepinguna.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud halduslepingu sõlmimisele kohaldatakse halduskoostöö seaduses sätestatud, välja arvatud halduskoostöö seaduse § 5, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(3) Sotsiaalkindlustusamet avaldab teate raamlepingu sõlmimise kavatsuse kohta vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning Sotsiaalkindlustusameti veebilehel. Vajaduse korral võib Sotsiaalkindlustusamet avaldada kalendriaasta kestel lisateateid raamlepingu sõlmimise kavatsuse kohta.

(4) Teenuse osutaja esitab ühe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teate avaldamist Sotsiaalkindlustusametile raamlepingu sõlmimiseks kirjaliku taotluse.

(5) Sotsiaalkindlustusamet sõlmib raamlepingu teenuse osutajatega, kellele on väljastatud tegevusluba käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenuse osutamiseks, kolme kuu jooksul pärast iga-aastase riigieelarve seaduse väljakuulutamist. Kui Sotsiaalkindlustusamet avaldab kalendriaasta jooksul lisateate lepingu sõlmimise kavatsuse kohta, sõlmib ta kolme kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lisateate avaldamist lepingu teenuse osutajatega, kellele on väljastatud tegevusluba käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenuse osutamiseks.

(6) Raamleping sõlmitakse kolmeks aastaks. Teenuse osutaja taotlusel võib raamlepingu sõlmida vähemaks kui kolmeks aastaks, kuid mitte vähemaks kui üheks aastaks.

(7) Sotsiaalkindlustusamet keeldub sõlmimast raamlepingut teenuse osutajaga, kellele ei ole väljastatud tegevusluba käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenuse osutamiseks.

(8) Sotsiaalkindlustusamet võib keelduda teenuse osutajaga raamlepingu sõlmimisest, kui:

1) tegevusloa väljaandja on teinud teenuse osutajale ettekirjutuse käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud nõuetele mittevastavuse tõttu või

2) teenuse osutaja on rikkunud varasemalt teenuse osutaja ja Sotsiaalkindlustusameti vahel sõlmitud raamlepingus kokku lepitud või suunamisotsuses märgitud tingimusi.

§ 11²⁵. Erihoolekandeteenuse osutamise raamleping

(1) Raamlepinguga kohustub teenuse osutaja suunamisotsuses märgitud teenust osutama isikule, kes pöördub erihoolekandeteenuse saamiseks tema poole Sotsiaalkindlustusameti väljastatud suunamisotsusega.

(2) Teenuse osutajal on õigus raamlepingust tuleneva kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise kohustuse täitmisest keelduda, kui teenust saama õigustatud isik keeldub sõlmimast kirjalikku kokkulepet omaosaluse tasumise kohta või kui isik ei ole tasunud käesoleva seaduse §-s 11¹⁹ nimetatud omaosalust isikuga kokku lepitud mahus kahe järjestikuse kalendrikuu eest. Kui isiku eest on omaosaluse tasumise kohustuse

üle võtnud muu isik, ei või teenuse osutaja isikule teenuse osutamisest keelduda. Käesolevat lõiget ei kohaldata kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule teenuse osutamisel.

(3) Teenuse osutaja poole teenuse saamiseks pöördunud isikule tuleb erihoolekandeteenust osutama hakata teenuse osutaja poole pöördumise päeval, kuid mitte varem kui suunamisotsuses kokkulepitud kuupäeval.

(4) Kui teenuse osutaja soovib raamlepingu ennetähtaegselt lõpetada, peab ta oma kavatsusest teavitama Sotsiaalkindlustusametit:

1) käesoleva seaduse § 10 punktis 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenuse osutamise korral vähemalt kuus kuud enne lepingu lõpetamise plaanitavat tähtpäeva ja

2) igapäevaelu toetamise või töötamise toetamise teenuse osutamise korral vähemalt kolm kuud enne lepingu lõpetamise plaanitavat tähtpäeva.

§ 11²⁶. Kulude hüvitamine erihoolekandeteenuse osutajale

(1) Sotsiaalkindlustusamet kohustub raamlepinguga hüvitama erihoolekandeteenuse osutajale iga kuu erihoolekandeteenuse osutamise kulud esitatud arvete alusel arvel märgitud ulatuses, kuid mitte rohkem kui Vabariigi Valitsuse kehtestatud teenuse maksimaalse maksumuse ulatuses, kui:

1) teenust osutati Sotsiaalkindlustusameti suunamisotsusega teenuse osutaja poole pöördunud erihoolekandeteenust saama õigustatud isikule;

2) osutatud teenus vastas käesoleva seadusega sätestatud nõuetele;

3) teenust on osutanud suunamisotsuses märgitud teenuseosutaja ja

4) isikule osutati suunamisotsuses märgitud teenust selles märgitud tähtaja jooksul.

(2) Kui erihoolekandeteenust saama suunatud isik ei pöördu teenuse osutaja poole teenuse osutamise alustamiseks käesoleva seaduse § 11¹⁷ lõikes 6 sätestatud tähtaja jooksul, tasub Sotsiaalkindlustusamet teenuse osutajale selle erihoolekandeteenuse osutamise eest, mida saama isik on suunatud, riigieelarvest makstavat tasu esitatud arve alusel, kuid mitte rohkem kui kolme päeva ulatuses.

(3) Sotsiaalkindlustusamet jätkab käesoleva seaduse § 10 punktis 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenuse osutajale selle teenuse osutamise eest, mida saama isik on õigustatud, riigieelarvest makstava tasu maksmist juhul, kui:

1) isik ei kasuta nimetatud erihoolekandeteenust kuni kaks kuud järjest – aja eest, millal isik teenust ei kasutanud, kuid mitte rohkem kui kahe kuu ulatuses kuue kuu jooksul ja

2) isik ei kasuta nimetatud erihoolekandeteenust rohkem kui kaks kuud järjest statsionaarse tervishoiuteenuse saamise tõttu – statsionaarse tervishoiuteenuse saamise aja jooksul, kuid mitte rohkem kui nelja kuu ulatuses ühe aasta jooksul.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhtudel tasutakse teenuse osutajale 95 protsenti käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 5 alusel kehtestatud selle teenuse, millel isik viibis, maksimaalsest maksumusest, kuid mitte rohkem kui arvel märgitud ulatuses.

(5) Arvete esitamise täpsemad tingimused ja kord lepatakse kokku Sotsiaalkindlustusameti ja teenuse osutaja vahel sõlmitud raamlepingus.

(6) Sotsiaalkindlustusameti poolt riigieelarvest makstava tasu maksmise täpsemad tingimused ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 11²⁷. Erihoolekandeteenuse osutamise lõpetamine ja sellest teavitamine

(1) Teenuse osutaja lõpetab erihoolekandeteenuse osutamise suunamisotsuse alusel juhul, kui:

1) isikule on osutatud teenust suunamisotsuses toodud tähtaja jooksul;

2) isik ei soovi teenust saada suunamisotsuses märgitud tähtaja lõpuni ning isik on väljendanud sellekohast soovi;

3) isik ei kasuta teenust kauem kui kaks kuud järjest, välja arvatud statsionaarse tervishoiuteenuse osutamise korral;

4) teenuse osutaja ja Sotsiaalkindlustusameti vahel sõlmitud raamleping lõpeb ning samad pooled ei sõlmi sama erihoolekandeteenuse osutamiseks uut raamlepingut;

5) Sotsiaalkindlustusamet on tunnistanud kehtetuks käesoleva seaduse § 11¹⁶ lõikes 3 nimetatud otsuse või

6) erihoolekandeteenust saav isik sureb.

(2) Kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule lõpetatakse teenuse osutamine käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1, 4 või 6 sätestatud juhul ning juhul, kui kohus peatab või lõpetab kohtumääruse alusel hoolekandetasutusse paigutamise või kui lõppeb kohtumääruses sätestatud hoolekandetasutusse paigutamise tähtaeg.

(3) Erihoolekandeteenust saav isik peab kirjalikult teavitama teenuse osutajat, kelle juures ta erihoolekandeteenust saab:

1) oma soovist katkestada kogukonnas elamise teenuse või ööpäevaringse erihooldusteenuse saamine selle teenuse osutaja juures rohkem kui üheks päevaks ja

2) oma soovist lõpetada teenuse saamine selle teenuse osutaja juures enne suunamisotsuses märgitud tähtaega.

(4) Kui isik ei kasuta erihoolekandeteenust rohkem kui kaks kuud järjest statsionaarse tervishoiuteenuse saamise tõttu ning soovib sama suunamisotsuse alusel pärast statsionaarset tervishoiuteenust saada suunamisotsuses märgitud teenust, peab isik või olemasolu korral tema seaduslik esindaja alates teisest statsionaarse tervishoiuteenuse saamise kuust kuni tervishoiuteenuse saamise lõpuni erihoolekandeteenuse osutaja kaudu, kelle juures isik suunamisotsuses märgitud teenust sai, esitama Sotsiaalkindlustusametile iga kalendrikuu kolmandaks kuupäevaks kirjaliku kinnituse selle kohta, et isik sai eelmisel kalendrikuul statsionaarset tervishoiuteenust.

(5) Kui isik ei ole suuteline esitama käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kirjalikku kinnitust, esitab selle Sotsiaalkindlustusametile teenuse

osutaja, kelle juures isik erihoolekandeteenust sai, kui teenuse osutaja on teadlik, et isik sai statsionaarset tervishoiuteenust.

(6) Statsionaarse tervishoiuteenuse osutamisest kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule teavitab Sotsiaalkindlustusamet isikule ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja, esitades sellekohase kirjaliku kinnituse käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud korras ja tähtpäevaks.

(7) Erihoolekandeteenuse osutaja on kohustatud kolme tööpäeva jooksul alates alljärgneva asjaolu teadasaamisest teavitama kirjalikult Sotsiaalkindlustusametit isikust, kes:

1) soovib erihoolekandeteenuse kasutamise lõpetada enne suunamisotsuses märgitud tähtaja lõppu;

2) ei ole kasutanud erihoolekandeteenust rohkem kui kaks kuud järjest;

3) ei ole teenuse osutaja juurde pöördunud erihoolekandeteenuse saamiseks kolme päeva jooksul kokkulepitud tähtpäevast arvates või

4) erihoolekandeteenuse saamise ajal sureb.

§ 11²⁸. Erihoolekandeteenuse osutaja vahetamine

(1) Kui erihoolekandeteenust saama suunatud isik soovib enne erihoolekandeteenuse osutaja juurde pöördumist või teenuse osutamise kestel teenuse osutajat vahetada, esitab ta Sotsiaalkindlustusametile kirjaliku avalduse, milles märgib teenuse osutaja, kelle juurde ta soovib erihoolekandeteenuse saamiseks pöörduda, ning tähtpäeva, millest alates ta soovib uue teenuseosutaja juures teenust saada.

(2) Sotsiaalkindlustusamet väljastab erihoolekandeteenust saama õigustatud isikule uue suunamisotsuse tema soovitud teenuseosutaja juurde, kui teenuse osutaja käesoleva seaduse § 11¹⁶ lõikes 3 nimetatud otsuses nimetatud teenust osutab ja tal on pakkuda isikule vaba koht.

(3) Kui erihoolekandeteenust saama õigustatud isiku soovitud teenuseosutajal ei ole vaba kohta, pannakse isik taotletud erihoolekandeteenuse järjekorda, lähtudes käesoleva seaduse §-s 11²³ sätestatust.

(4) Kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule, kes soovib teenuse osutajat vahetada, kuid kelle soovitud teenuseosutaja juures ei ole vaba kohta, jätkatakse erihoolekandeteenuse osutamist sama teenuseosutaja juures, kelle juures ta erihoolekandeteenust saab, kuni koha vabanemiseni soovitud teenuseosutaja juures.

(5) Kui raamleping lõpetatakse ning samad pooled ei sõlmi sama erihoolekandeteenuse osutamiseks uut raamlepingut, väljastab Sotsiaalkindlustusamet isikule, kellele nimetatud teenuseosutaja erihoolekandeteenust osutas, uue suunamisotsuse. Kui isiku soovitud teenuseosutaja juures puudub vaba koht, kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud, välja arvatud kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku puhul, kes paigutatakse erihoolekandeteenust saama teenuse osutaja juurde, kelle juures on vaba koht.

§ 11²⁹. Erihoolekandeteenuse osutamise lõpetamise otsus

(1) Kui on kahtlus, et isikule osutatav erihoolekandeteenus ei vasta tema vajadustele, on Sotsiaalkindlustusamet kohustatud kontrollima, kas isik vastab erihoolekandeteenust saama õigustatud isikule esitatavatele nõuetele ja kas osutatav teenus vastab isiku vajadustele. Isiku nõusolekul võib Sotsiaalkindlustusamet suunata ta rehabilitatsiooniplaani täiendamisele ja tulemuste hindamisele rehabilitatsiooniteenus raames.

(2) Kui isik ei vasta erihoolekandeteenust saama õigustatud isikule esitatavatele nõuetele, mis kehtisid teenust saama õigustatud isikule käesoleva seaduse § 11¹⁶ lõikes 3 nimetatud otsuse tegemise ajal, või temale osutatav erihoolekandeteenus ei vasta tema vajadustele, tunnistab Sotsiaalkindlustusamet käesoleva seaduse § 11¹⁶ lõikes 3 nimetatud otsuse kehtetuks (edaspidi *erihoolekandeteenuse osutamise lõpetamise otsus*), välja arvatud kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikute puhul.

(3) Erihoolekandeteenuse osutamise lõpetamise otsus jõustub käesoleva seaduse § 10 punktides 1⁴, 1⁵ ja 1⁶ nimetatud teenuse puhul päeval, kui isik lõpetab teenuse kasutamise, kuid hiljemalt kuus kuud pärast kehtetuks tunnistamise otsuse teatavaks tegemist erihoolekandeteenust saavale isikule.

(4) Käesoleva seaduse § 10 punktis 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenust kasutanud isiku erihoolekandeteenuse osutamise lõpetamise otsus jõustub päeval, kui alustatakse isikule selle erihoolekandeteenuse osutamist, mille järjekorda ta kantud oli, kui isik:

1) on suunatud uuesti käesoleva seaduse § 10 punktis 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenust saama ja

2) on kantud tema taotletud teenuse järjekorda hiljemalt kuus kuud pärast temale kehtetuks tunnistamise otsuse teatavaks tegemist.

§ 11³⁰. Vaide esitamine Sotsiaalkindlustusameti või ööpäevaringse erihoidusteenus osutaja haldusotsuse või -toimingu peale

(1) Isik, kes leiab, et Sotsiaalkindlustusameti või ööpäevaringse erihoidusteenus osutaja teostatud haldusmenetluse käigus või haldusaktiga on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, võib esitada vaide.

(2) Vaide esitamisele ja lahendamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 11¹⁴ lõigetes 2–5 sätestatud.

§ 11³¹. Erihoolekandeteenustele esitatavad üldnõuded

(1) Erihoolekandeteenuse osutaja on kohustatud:

1) isikule erihoolekandeteenuse osutamise alustamisel teavitama isikut ja olemasolu korral tema seaduslikku esindajat oma kodukorrast ning isiku õigustest ja piirangutest teenuse saamise ajal suuliselt või kirjalikult, kui isik on võimeline öeldut või loetut mõistma. Kui isik ei ole võimeline öeldut või loetut mõistma, teavitatakse teenuse osutaja kodukorrast ning isiku õigustest ja piirangutest teenuse saamise ajal isiku seaduslikku esindajat;

2) isikule erihoolekandeteenuse osutamise alustamisel tutvustama temale teenuse osutamiseks vajalikke ruume, juhul kui teenust osutatakse teenuse osutaja ruumides;

3) tagama erihoolekandeteenust saava isiku kohta käiva teenuse osutamiseiga seotud teabe ning dokumentide kogumise ja säilitamise;

4) tagama, et temaga lepingulises suhtes olev vahetult teenust osutav isik vastaks käesoleva seaduse §-s 11³⁴ sätestatud nõuetele;

5) koostama erihoolekandeteenust saama suunatud isikule tegevusplaani;

6) erihoolekandeteenuse osutamise vältel aktiivselt tegelema isikuga, kaasates isikut vastavalt tema võimetele ja vajadustele teenuse sisuna sätestatud tegevuste elluviimisse;

7) teavitama isikut, tema seaduslikku esindajat ja Sotsiaalkindlustusametit erihoolekandeteenuse osutamise lõppemise tähtpäeva saabumisest, teenuse saamise jätkamise vajadusest ning raamlepingu lõppemisest ja ennetähtaegse lõpetamise kavatsusest igapäevaelu toetamise teenuse ja töötamise toetamise teenuse puhul vähemalt kolm kuud enne teenuse osutamise lõppemise tähtpäeva ning käesoleva seaduse § 10 punktides 1⁴, 1⁵ ja 1⁶ nimetatud teenuse puhul vähemalt kuus kuud enne teenuse osutamise lõppemise tähtpäeva saabumist;

8) teavitama esimesel võimalusel teenust saavat isikut ja Sotsiaalkindlustusametit ning olemasolu korral isiku seaduslikku esindajat erihoolekandeteenuse osutamise kestel tekkinud kahtlusest, et isikule osutatav teenus ei vasta tema vajadustele;

9) teavitama kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isikut, kellel on raskusi omaosaluse tasumisega, võimalusest omaosaluse puudujääva osa hüvitamiseks riigieelarvest;

10) teenuse osutamise lõpetamisel hindama kirjalikult isikule suunamisotsuses kindlaks määratud eesmärgi täitmist ning esitama hinnangu hiljemalt koos viimase arvega Sotsiaalkindlustusametile. Kui isikule seatud eesmärki ei täidetud, lisab teenuse osutaja selgituse eesmärgi saavutamata jäämise põhjuste kohta;

11) koostama statistilisi aruandeid käesoleva seaduse § 6 punkti 8¹ alusel kehtestatud korras ja esitama need tegevuskohajärgsele maavanemale ja

12) tagama erihoolekandeteenuse osutamise, teenuse osutamiseks vajalike ruumide ning maa-ala vastavuse rahvatervise seaduse alusel kehtestatud erihoolekandeteenuste tervisekaitse nõuetele, kui teenust osutatakse teenuse osutaja omandis või kasutuses oleval maa-alal või ruumides.

(2) Erihoolekandeteenuse osutaja kogutavate ja säilitatavate dokumentide loetelu kehtestab sotsiaalminister määrusega.

§ 11³². Erihoolekandeteenust saava isiku dokumendid

(1) Erihoolekandeteenust saama suunatud isik või olemasolu korral tema seaduslik esindaja esitab suunamisotsuses märgitud teenuseosutajale 30 päeva jooksul teenuse osutaja poole teenuse saamiseks pöördumisest arvates isikule koostatud rehabilitatsiooniplaani ära kirja.

(2) Käesoleva seaduse § 10 punktis 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenust saama suunatud isik esitab teenuse osutajale lisaks rehabilitatsiooniplaanile oma tervises seisundi kohta arstitõendi, milles on märgitud pidevat ravi nõudvate somaatiliste haiguste esinemine.

(3) Rehabilitatsiooniplaani ära kirja ei tule esitada järgmistel juhtudel:

1) isik on suunatud saama igapäevaelu toetamise teenust ja talle ei ole koostatud rehabilitatsiooniplaani;

2) isik on suunatud saama töötamise toetamise teenust või toetatud elamise teenust rehabilitatsiooniplaani koostamise ajaks ja

3) isik on paigutatud hoolekandetasutusse kohtumääruse alusel ja talle ei ole koostatud rehabilitatsiooniplaani.

(4) Erihoolekandeteenuse osutamise lõpetamisel tagastab teenuse osutaja teenust saanud isikule või olemasolu korral tema seaduslikule esindajale teenuse osutamise käigus teenuse osutaja kogutud ja säilitatud isiku kohta käivad dokumendid, sealhulgas isikule koostatud tegevusplaani.

§ 11³³. Tegevusplaani

(1) Erihoolekandeteenuse osutaja peab suunamisotsuses esitatud eesmärgi saavutamiseks 30 päeva jooksul pärast isiku teenust saama suunamist koostama koos isikuga ja olemasolu korral koos isiku seadusliku esindajaga isikule tegevusplaani konkreetsete tegevuste elluviimiseks.

(2) Tegevusplaani peab sisaldama:

1) Sotsiaalkindlustusameti poolt isikule seatud eesmärgi ja soovitatavaid tegevusi selle saavutamiseks ja

2) isiku vajadustele vastavate tegevuste elluviimise ajakava, kirjeldust ja teenuse osutaja hinnangut tegevuste läbiviimise kohta vähemalt igal kuul.

(3) Tegevusplaani koostatakse isikule erihoolekandeteenuse osutamise ajaks ning vaadatakse üle ja vajaduse korral täpsustatakse vähemalt üks kord aastas.

§ 11³⁴. Erihoolekandeteenust vahetult osutavale isikule esitatavad nõuded

(1) Erihoolekandeteenust võib vahetult osutada füüsiline isik (edaspidi *tegevusjuhendaja*), kes vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

1) tal peab olema vähemalt põhiharidus ja ta peab olema läbinud sotsiaalministri poolt käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud kava kohase 260-tunnise koolituse;

2) tal peab olema riiklikult tunnustatud sotsiaaltöölane keskeri- või kõrgharidus;

3) tal peab olema riiklikult tunnustatud eripedagoogika- või sotsiaalpedagoogika alane kõrgharidus;

4) tal peab olema riiklikult tunnustatud tegevusteraapia alane kõrgharidus;

5) tal peab olema riiklikult tunnustatud tegevusjuhendamise alane kutsekeskharidus või

6) tal peab olema riiklikult tunnustatud vaimse tervise õenduse alane keskeri- või kõrgharidus.

(2) Erihoolekandeteenust ei või vahetult osutada tegevusjuhendaja, kes on mõistetud süüdi tahtlikult toimepandud kuriteos ja selle karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(3) Töötamise toetamise teenuse osutamise korral peab tegevusjuhendaja olema lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud nõuete täitmisele läbinud sotsiaalministri poolt käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud kava kohase 40-tunnise töötamise toetamise teenuse täienduskoolituse.

(4) Tegevusjuhendaja, kes osutab vahetult ööpäevaringset erihooldusteenust:

1) kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule, peab lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud nõuete täitmisele olema läbinud sotsiaalministri poolt käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud kava kohase 60-tunnise täienduskoolituse tööks suurema ohtlikkusastmega isikutega või

2) sügava liitpuudega või ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikule, peab lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud nõuete täitmisele olema läbinud sotsiaalministri poolt käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud kava kohase 40-tunnise täienduskoolituse tööks vastavalt sügava liitpuudega või ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikuga.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 nimetatud koolituse ja täienduskoolituste kavad, sealhulgas koolituste täpsustatud mahud ja sisu, praktilise väljaõppe läbimise ja lõputöö koostamise kohustuse ning õppe lõpetamise tingimused kehtestab sotsiaalminister määrusega.

2. jaotis

Igapäeaelu toetamise teenus

§ 11³⁵. Igapäeaelu toetamise teenus

(1) Igapäeaelu toetamise teenuse eesmärgiks on isiku parim võimalik iseseisev toimetulek ja areng psühhosotsiaalse toimetuleku toetamise, igapäeaelu toimetulekuoskuste ja tööoskuste kujundamise ning isiku lähedaste ja isikuga koos elavate isikute nõustamise kaudu.

(2) Igapäeaelu toetamise teenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja suunamisotsuses nimetatud teenuse saamise eesmärgist:

1) kujundama isiku isiklikke ja igapäeaelu oskusi, kaasates ta nimetatud oskusi arendavatesse tegevustesse, arvestades isiku terviseseisundit;

2) juhendama isikut sotsiaalsete suhete loomisel, säilitamisel ja arendamisel;

3) juhendama isikut aja planeerimisel ja vaba aja sisustamisel;

4) juhendama isikut tervishoiu-, sotsiaal-, posti-, finants- ja muude teenuste kasutamisel ning hariduse omandamise võimaluste leidmisel ja elluviimisel;

5) kujundama isiku tööoskusi ja võimaldama isikule töö tegemise harjutamist;

6) nõustama isiku lähedasi, sealhulgas isikuga samas eluruumis elavaid isikuid igapäevaelu toetamise teenust saama õigustatud isiku käitumise ja temaga suhtlemise eripärades;

7) toetama teenust saavaid, sarnase diagnoosiga ja sellega seonduvate probleemidega isikuid toetavate gruppide tegutsemist isikute juhendamise ja nõustamise kaudu ja

8) kaasama isikut muudesse tegevustesse, mis on vajalikud igapäevaelu toetamise teenuse eesmärgi saavutamiseks.

§ 11³⁶. Riigieelarvest rahastatavat igapäevaelu toetamise teenust saama õigustatud isikud

Õigus saada riigieelarvest rahastatavat igapäevaelu toetamise teenust on täisealisel isikul, välja arvatud käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud, kes vastab järgmistele tingimustele:

- 1) isikul on raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire ja
- 2) isikule ei osutata samal ajal kogukonnas elamise teenust ega ööpäevaringset erihooldusteenust.

§ 11³⁷. Igapäevaelu toetamise teenuse osutamise ruumide kulude katmine

Kohalik omavalitsus on kohustatud tagama igapäevaelu toetamise teenuse osutaja kasutuses või omandis olevate igapäevaelu toetamise teenuse osutamise ruumidega seotud kulude katmise kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud ulatuses.

§ 11³⁸. Igapäevaelu toetamise teenusele esitatavad nõuded

(1) Igapäevaelu toetamise teenust võib osutada igapäevaelu toetamise teenust saama õigustatud isiku eluruumides või muudes nimetatud teenuse osutamiseks sobivates kohtades. Kui igapäevaelu toetamise teenust osutatakse teenuse osutaja omandis olevates või temale kasutamiseks antud ruumides, peavad need ruumid vastama rahvatervise seaduse alusel kehtestatud igapäevaelu toetamise teenuse ruumidele, nende sisustusele ja korrashoiule esitatavatele tervisekaitsenõuetele.

(2) Hinnangu igapäevaelu toetamise teenuse sisuks olevate eesmärkide, eesmärkide saavutamiseks vajalike soovituslike tegevuste, igapäevaelu toetamise teenuse osutamise kestuse ja tegevuste läbiviimise soovitusliku sageduse kohta kuus annab ning raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire olemasolu märgib psühhiaater või rehabilitatsiooniteenuse osutaja oma kirjalikus hinnangus või rehabilitatsiooniplaanis Sotsiaalkindlustusametile.

(3) Igapäevaelu toetamise teenuse sisuks olevaid tegevusi tuleb igapäevaelu toetamise teenust saama suunatud isikule vahetult osutada või tema lähedasi, sealhulgas temaga koos elavaid isikuid nõustada suunamisotsuses nimetatud

soovituslikus mahus, kuid vähemalt neli tundi kuus. Teenuse osutaja on kohustatud pidama arvestust tundide üle, mil isikule või tema lähedastele vahetult teenust osutati.

(4) Igapäevaelu toetamise teenuse osutaja peab teavitama igapäevaelu toetamise teenuse osutaja juurde teenuse saamise alustamiseks pöördunud teenusele õigustatud isikut, millistel päevadel ja kellaaegadel igapäevaelu toetamise teenust osutatakse.

(5) Igapäevaelu toetamise teenuse osutaja tagab ühe täistööajaga tegevusjuhendaja olemasolu kümne igapäevaelu toetamise teenust saama suunatud isiku kohta.

3. jaotis

Töötamise toetamise teenus

§ 11³⁹. Töötamise toetamise teenus

(1) Töötamise toetamise teenuse eesmärgiks on juhendada ja nõustada isikut, et toetada tema iseseisvat toimetulekut ja parandada elukvaliteeti tema võimetele sobiva töö otsimise ning töötamise ajal.

(2) Töötamise toetamise teenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja suunamisotsuses nimetatud teenuse saamise eesmärgist:

- 1) motiveerima isikut tööle asumisele;
- 2) leidma isiku huvidest lähtuvalt tema võimetele sobiva töö;
- 3) toetama isikut, juhendama teda tööandja tööjuhiste kohaselt ja nõustama teda töötamise ajal;
- 4) juhendama ja nõustama isiku tööandjat viimase nõusolekul teenust saama õigustatud isiku tööle rakendamisel;
- 5) juhendama isikut ja temaga koos tööd tegevaid isikuid nende nõusolekul töötamise käigus tekkivates nendevahelistes suhetes ja
- 6) valmistama isikut ette iseseisvalt ilma toetuseta tööle asumiseks.

§ 11⁴⁰. Riigieelarvest rahastatavat töötamise toetamise teenust saama õigustatud isikud

Õigus saada riigieelarvest rahastatavat töötamise toetamise teenust on täisealisel isikul, välja arvatud käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud, kes vastab järgmistele tingimustele:

- 1) tal on töövõime kaotus vähemalt 40 protsenti, välja arvatud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikute puhul;
- 2) tal on raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire;
- 3) tal on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel tuvastatud keskmine või raske puude raskusaste;
- 4) soovitus kasutada töötamise toetamise teenust on kirjas isiku rehabilitatsiooniplaanis või rehabilitatsiooniteenuse osutaja kirjalikus

põhjendatud ettepanekus töötamise toetamise teenust saama suunamise kohta rehabilitatsiooniplaani koostamise ajaks;

5) ta vajab töötamise ajal pidevalt toetust ja juhendamist ja

6) talle ei osutata samal ajal kogukonnas elamise teenust, mille käigus on isikule tagatud teenuse osutaja territooriumil töö tegemise võimalus, ega ööpäevaringset erihooldusteenust.

§ 11⁴¹. Töötamise toetamise teenusele esitatavad nõuded

(1) Töötamise toetamise teenuse osutaja peab leidma teenust saama suunatud isikule töö tegemise võimaluse:

1) vähemalt 20 tundi nädalas, kui isiku töövõime kaotus on 40–50 protsenti;

2) vähemalt 15 tundi nädalas, kui isiku töövõime kaotus on 60–70 protsenti;

3) vähemalt 10 tundi nädalas, kui isiku töövõime kaotus on 80–90 protsenti ja

4) vastavalt isiku võimetele ja oskustele, kui isiku töövõime kaotus on 100 protsenti.

(2) Töötamise toetamise teenuse osutaja peab leidma töötamise toetamise teenust saama suunatud isikule sobiva töö vähemalt ühe aasta jooksul pärast isikule töötamise toetamise teenuse osutamise alustamist.

(3) Kui töötamise toetamise teenust saama suunatud isik ei ole ühe aasta jooksul pärast töötamise toetamise teenuse osutamise alustamist ühtegi temale pakutud tööd vastu võtnud, lõpetatakse talle selle suunamisotsuse alusel teenuse osutamine.

(4) Töötamise toetamise teenuse osutaja teavitab Sotsiaalkindlustusametit käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tähtaja möödumisest, misjärel Sotsiaalkindlustusamet tunnistab edasiulatuvalt kehtetuks haldusotsuse, millega isik töötamise toetamise teenust saama suunati.

(5) Töötamise toetamise teenuse sisuks olevaid käesoleva seaduse § 11³⁹ lõike 2 punktides 1 ja 3–6 nimetatud tegevusi tuleb töötamise toetamise teenust saama suunatud isikule, tema tööandjale või isikuga koos töötavatele isikutele vahetult osutada suunamisotsuses toodud soovituslikus mahus, kuid vähemalt neli tundi kuus. Teenuse osutaja on kohustatud pidama arvestust tundide üle, millal isiku tööandjale, isikule või isikuga koos töötavatele isikutele on töötamise toetamise teenust vahetult osutatud.

(6) Töötamise toetamise teenuse osutaja tagab ühe täistööajaga tegevusjuhendaja olemasolu kümne töötamise toetamise teenust saama suunatud isiku kohta.

4. jaotis

Toetatud elamise teenus

§ 11⁴². Toetatud elamise teenus

(1) Toetatud elamise teenus on isiku sotsiaalse toimetuleku ja integratsiooni toetamine temale eluruumi kasutusse andmise võimaluse loomise kaudu koos juhendamisega majapidamise ja igapäeaelu korraldamises eesmärgiga tagada isiku võimalikult iseseisev toimetulek iseseisvalt elades.

(2) Toetatud elamise teenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja suunamisotsuses nimetatud teenuse saamise eesmärgist:

1) juhendama isikut igapäevaelu ja majapidamise korraldamisel, sealhulgas igapäevaeluga seotud eelarve koostamisel;

2) juhendama isikut eluruumi kasutamise ja hooldamisega seotud teenuste, sealhulgas posti- ja finantsteenuste kasutamisel;

3) abistama ühise elukorralduse reeglites kokku leppimises ja kokkulepete täitmises, kui ühte eluruumi jagavad vähemalt kaks teenust saavat isikut;

4) looma võimalused toetatud elamise teenust saama suunatud isikule tema võimalustele ja vajadustele vastava parima võimaliku sisustatud eluruumi kasutusse andmiseks ja

5) valmistama isikut ette iseseisvaks elamiseks ning juhendama ja abistama teda iseseisvalt elamiseks elamispinna hankimisel.

§ 11⁴³. Riigieelarvest rahastatavat toetatud elamise teenust saama õigustatud isikud

Õigus saada riigieelarvest rahastatavat toetatud elamise teenust on täisealisel isikul, välja arvatud käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud, kes vastab järgmistele tingimustele:

1) tal on raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire;

2) tal on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel tuvastatud keskmine või raske puude raskusaste;

3) 18-aastaselt kuni riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikul on töövõime kaotus 10–90 protsenti;

4) tal puudub elamispind iseseisvalt elamiseks ja ta ei ole suuteline seda endale muretsema;

5) soovitus kasutada toetatud elamise teenust on kirjas isiku rehabilitatsiooniplaanis või rehabilitatsiooniteenuse osutaja kirjalikus põhjendatud ettepanekus toetatud elamise teenust saama suunamise kohta rehabilitatsiooniplaani koostamise ajaks;

6) ta suudab ise enda eest hoolitseda ja

7) ta suudab juhendamise korral toime tulla igapäevaelu toimingutega.

§ 11⁴⁴. Toetatud elamise teenusele esitatavad nõuded

(1) Toetatud elamise teenuse sisuks olevaid käesoleva seaduse § 11⁴² lõike 2 punktides 1–3 ja 5 nimetatud tegevusi võib ellu viia toetatud elamise teenust saama õigustatud isiku kasutusse antud eluruumides või muudes nimetatud teenuse osutamiseks sobivates kohtades. Kui nimetatud toetatud elamise teenuse sisuks olevaid tegevusi viiakse ellu teenuse osutaja omandis või temale kasutamiseks antud ruumides, peavad need ruumid vastama rahvatervise seaduse alusel kehtestatud toetatud elamise teenuse ruumidele, nende sisustusele ja korrashoiule esitatavatele tervisekaitseõuetele.

(2) Toetatud elamise teenuse raames isiku kasutusse antav eluruum peab vastama elamuseaduse § 7 lõike 1 punktide 1 ja 2 alusel kehtestatud nõuetele ning seal peab olema:

1) vähemalt üks magamistuba ühe teenust saava isiku kohta. Teenust saavate isikute soovi korral võib ühes magamistoas elada kaks teenust saavat isikut;

2) köök või kööginurk ja

3) tualeti ja duši või vanni kasutamise võimalus.

(3) Toetatud elamise teenust osutatakse vaimse alaarenguga isikutele ja muude psüühikahäiretega isikutele eraldi ruumides.

(4) Käesoleva seaduse § 11⁴² lõike 2 punktides 1–3 ja 5 nimetatud tegevusi tuleb toetatud elamise teenust saama suunatud isikule osutada vähemalt kaks tundi nädalas.

(5) Toetatud elamise teenuse osutaja peab tagama ühe täistööajaga tegevusjuhendaja olemasolu kümne toetatud elamise teenust saama suunatud isiku kohta.

§ 11⁴⁵. Eluruumi kasutamise leping

Isik, kellele osutatakse toetatud elamise teenust, on kohustatud sõlmima eluruumi kasutamise lepingu, välja arvatud juhul, kui isikule pakutav eluruum ei ole isiku võimalustele ja vajadustele vastav parim võimalik eluruum, kui eluruum ei ole sisustatud või eluruum ei vasta käesoleva seaduse § 11⁴⁴ lõikes 2 sätestatud nõuetele.

5. jaotis

Kogukonnas elamise teenus

§ 11⁴⁶. Kogukonnas elamise teenus

(1) Kogukonnas elamise teenuse sisuks on inimese põhivajaduste rahuldamiseks ja arenguks soodsa peresarnase elukorralduse loomine koos majutuse ja toitlustamisega eesmärgiga suurendada isiku iseseisvat toimetulekut ja arendada igapäevaelu tegevuste korraldamise oskusi ühistes tegevustes osalemise kaudu.

(2) Kogukonnas elamise teenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja suunamisotsuses nimetatud teenuse saamise eesmärgist:

1) looma isikule turvalise ja arenguks soodsa peresarnase elukeskkonna ja -korralduse;

2) kujundama isiku isiklikke ja igapäevaelu oskusi, kaasates ta nimetatud oskusi arendavatesse tegevustesse, arvestades isiku tervises seisundit;

3) juhendama isikut aja planeerimisel ja vaba aja sisustamisel;

4) kujundama isiku tööoskusi ja arendama tema töövõimeid;

5) lähtuvalt teenust saava isiku võimetest ja oskustest pakkuma talle oma territooriumil võimalust töötada või kaasama ta ühises majapidamises

töösarnasesse tegevusse ning juhendama isikut töötamise või töösarnase tegevuse tegemise juures ja

6) viima ellu muid tegevusi, mis on vajalikud kogukonnas elamise teenuse eesmärgi saavutamiseks.

§ 11⁴⁷. Riigieelarvest rahastatavat kogukonnas elamise teenust saama õigustatud isikud

Õigus saada riigieelarvest rahastatavat kogukonnas elamise teenust on täisealisel isikul, välja arvatud käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud, kes vastab järgmistele tingimustele:

1) 18-aastaselt kuni riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikul on tuvastatud töövõime kaotus 10–90 protsenti;

2) tal on raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire;

3) tal on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel tuvastatud keskmine või raske puude raskusaste;

4) soovitus kasutada kogukonnas elamise teenust on kirjas isiku rehabilitatsiooniplaanis;

5) ta suudab toime tulla enese eest hoolitsemisega ning osaleda majapidamistöodes ja

6) talle ei osutata samal ajal käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1⁴ või 1⁶ nimetatud teenust.

§ 11⁴⁸. Kogukonnas elamise teenusele esitatavad nõuded

(1) Käesoleva seaduse § 11⁴⁶ lõikes 2 nimetatud tegevusi tuleb kogukonnas elamise teenust saava isiku suhtes ellu viia iga päev.

(2) Kogukonnas elamise teenust osutatakse vaimse alaarenguga isikutele ja muude psüühikahäiretega isikutele eraldi ruumides.

(3) Kogukonnas elamise teenuse osutaja tagab ühe täistööajaga tegevusjuhendaja olemasolu kümne teenust saava isiku kohta päevasel ja öhtusel ajal ning ühe tegevusjuhendaja kättesaadavuse kõigile selle teenuse osutaja juures teenust saavatele isikutele ööajal.

(4) Kogukonnas elamise teenust vahetult osutavale tegevusjuhendajale võib kohaldada töö- ja puhkeaja seaduses sätestatud erinevat valveaega, kui tegevusjuhendajale on tagatud igapäevane ja iganädalane puhkeae.

6. jaotis

Ööpäevaringne erihooldusteenus

§ 11⁴⁹. Ööpäevaringne erihooldusteenus

(1) Ööpäevaringne erihooldusteenus on isiku ööpäevaringne hooldamine ja arendamine koos majutuse ja toitlustamisega eesmärgiga tagada teenust saava isiku iseseisva toimetuleku säilimine ja suurenemine ning turvaline elukeskkond teenuse osutaja territooriumil.

(2) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja suunamisotsuses nimetatud teenuse saamise eesmärgist:

- 1) täitma käesoleva seaduse § 11³⁵ lõikes 2 sätestatud kohustusi;
- 2) tagama ööpäevaringset erihooldusteenust saava isiku turvalisuse;
- 3) abistama isikut enese eest hoolitsemisel;
- 4) järgima tervishoiuteenuse osutaja poolt isikule määratud raviskeemi;
- 5) looma kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isikule võimalused töötamiseks või töösarnaseks tegevuseks oma territooriumil ja
- 6) viima ellu muid tegevusi, mis on vajalikud ööpäevaringse erihooldusteenuse eesmärgi saavutamiseks.

(3) Teenust saavaks isikuks käesoleva teenuse raames loetakse ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja juurde suunamisotsuse alusel pöördunud isikut, välja arvatud kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isik, kes viibib ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja omandis või kasutuses olevates ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise ruumides või territooriumil.

(4) Kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isik loetakse teenust saavaks isikuks kogu kohtumääruses nimetatud tähtaja kestel sõltumata isiku asukohast.

§ 11⁵⁰. Riigieelarvest rahastatavat ööpäevaringset erihooldusteenust saama õigustatud isikud

(1) Õigus saada riigieelarvest rahastatavat ööpäevaringset erihooldusteenust on täisealisel isikul, välja arvatud käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud, kes vastab järgmistele tingimustele:

- 1) isikul on raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire;
- 2) isikul on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel tuvastatud raske või sügav puude raskusaste;
- 3) 18-aastaselt kuni riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isikul on tuvastatud töövõime kaotus vähemalt 80 protsenti;
- 4) soovitus kasutada ööpäevaringset erihooldusteenust on kirjas isiku rehabilitatsiooniplaanis;
- 5) isiku toimetulekut ei ole võimalik tagada muu käesoleva seaduse §-s 10 nimetatud sotsiaalteenusega;
- 6) isikule ei osutata samal ajal käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴ või 1⁵ nimetatud teenust;
- 7) isik vajab abi enese eest hoolitsemisel ja
- 8) isik ei tule toime igapäevaelu toimingutega või vajab selleks olulisel määral pidevat kõrvalabi ja juhendamist.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule on õigus saada riigieelarvest rahastatavat ööpäevaringset erihooldusteenust täisealisel isikul, välja arvatud käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud,

kellel on ebastabiilse remissiooniga raske, sügav või püsiva kuluga psüühikahäire ja:

1) kes vastab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 4, 5 ja 6 sätestatud tingimustele ja

2) kellel on tuvastatud töövõime kaotus vähemalt 90 protsenti, välja arvatud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isiku puhul, või

3) kes on jõudnud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka ja kellel on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel tuvastatud sügav puude raskusaste.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele on õigus saada riigieelarvest rahastatavat ööpäevaringset erihooldusteenust täisealisel isikul, välja arvatud käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud isikud, kellel on sügav liitpuue ja:

1) kes vastab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 4, 5 ja 6 sätestatud tingimustele;

2) kellel on tuvastatud töövõime kaotus vähemalt 90 protsenti, välja arvatud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud isiku puhul, ja

3) kellel on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel tuvastatud sügav puude raskusaste.

(4) Sügava liitpuudega isikuks ööpäevaringse erihooldusteenuse tähenduses loetakse isikut, kellel on raske või sügav vaimne alaareng ja lisaks muu puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 lõike 1 tähenduses.

(5) Riigieelarvest kaetakse lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud isikutele kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule osutatud ööpäevaringse erihooldusteenuse kulud, välja arvatud isiku omaosalus.

§ 11⁵¹. Ööpäevaringsele erihooldusteenusele esitatavad nõuded

(1) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja on kohustatud:

1) olema teadlik asjaolust, kas ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isik viibib ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise ruumides või territooriumil või neist väljaspool, ja

2) tagama ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise ruumidesse ja territooriumile sisenemise ja väljumise kontrolli.

(2) Kui ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja soovib ööpäevaringset erihooldusteenust saava isiku viia väljapoole tegevusloal märgitud kohta, peab ta saama isikult ja seadusliku esindaja olemasolu korral viimaselt selleks nõusoleku.

(3) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja tagab iseseisva õendusabi kättesaadavuse 40 teenust saava isiku kohta vähemalt 40 tundi nädalas.

(4) Kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikule, tagab teenuse osutaja vaimse tervise õe või psühhiaatriaõe osutatava iseseisva

õendusabi kättesaadavuse 30 teenust saava isiku kohta vähemalt 40 tundi nädalas.

(5) Kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud isikutele, tagab teenuse osutaja vaimse tervise õe või psühhiaatriaõe osutatava iseseisva õendusabi kättesaadavuse 20 teenust saava kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud isiku kohta vähemalt 40 tundi nädalas.

(6) Kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse ainult vaimse alaarenguga isikutele, sealhulgas kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud vaimse alaarenguga isikutele, tagab teenuse osutaja iseseisva õendusabi kättesaadavuse 40 teenust saava vaimse alaarenguga isiku kohta vähemalt 40 tundi nädalas.

(7) Ööpäevaringset erihooldusteenust, välja arvatud toitlustamist, tuleb käesoleva seaduse § 11⁵⁰ lõikes 1 nimetatud isikutele ja kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud isikutele, sügava liitpuudega isikutele ning ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikutele osutada eraldi ruumides.

§ 11⁵². Ööpäevaringsele erihooldusteenusele esitatavad nõuded kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud isiku puhul

Kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud isikule, on ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja kohustatud lisaks käesoleva seaduse §-s 11⁵¹ sätestatud nõuetele:

1) tagama, et kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud isik ei lahkuks ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise ruumidest ega territooriumilt ilma ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja poolt tagatud saatjata;

2) tagama ööpäevaringse pideva kontrolli ja ülevaate kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud isiku liikumise, asukoha ja tegevuste üle ja

3) tagama, et kohtumäärusega hoolekandeametisse paigutatud isik ei seaks ohtu ennast või teisi isikuid.

§ 11⁵³. Ööpäevaringset erihooldusteenust vahetult osutavad isikud

(1) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja tagab 20 nimetatud teenust saava isiku kohta ühe tegevusjuhendaja ööpäevaringse kohaolu ning lisaks ühe tegevusjuhendaja kohaolu 20 teenust saava isiku kohta päevasel ja öhtusel ajal.

(2) Kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikule või sügava liitpuudega isikule, tagab ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja kahe tegevusjuhendaja ööpäevaringse kohaolu 15 nimetatud teenust saava ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega või sügava liitpuudega isiku kohta ning lisaks kahe tegevusjuhendaja kohaolu 15 teenust saava ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega või sügava liitpuudega isiku kohta päevasel ja öhtusel ajal.

(3) Kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule, tagab ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja ühe tegevusjuhendaja ööpäevaringse kohaolu 15 nimetatud teenust saava kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku kohta ning lisaks ühe tegevusjuhendaja kohalolu 15 teenust saava kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku kohta päevasel ja öhtusel ajal.”;

13) 3. peatükki täiendatakse enne § 12 jaoga 5 järgmises sõnastuses:
”5. jagu

Proteeside, ortopeediliste ja muude abivahendite andmine”;

14) 3. peatükki täiendatakse pärast § 12 jaoga 6 järgmises sõnastuses:
”6. jagu

Lapsehoiuteenus”;

15) paragrahvi 12⁶ lõikest 2 jäetakse välja sõnad ”hinna ja”;

16) 3. peatükki täiendatakse pärast § 12⁸ jaoga 7 järgmises sõnastuses:
”7. jagu

Koduteenused”;

17) 3. peatükki täiendatakse pärast § 13 jaoga 8 järgmises sõnastuses:
”8. jagu

Eluasemeteenused”;

18) 3. peatükki täiendatakse pärast § 14 jaoga 9 järgmises sõnastuses:
”9. jagu

Hooldamine perekonnas”;

19) 3. peatükki täiendatakse pärast § 15 jaoga 10 järgmises sõnastuses:
”10. jagu

Asenduskoduteenus”;

20) 3. peatükki täiendatakse pärast § 15¹⁰ jaoga 11 järgmises sõnastuses:
”11. jagu

Hooldamine hoolekandetasutuses”;

21) 3. peatükki täiendatakse pärast § 16 jaoga 12 järgmises sõnastuses:
”12. jagu

Nõuded hoolekandetasutustele”;

22) paragrahvi 18 lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”9) erihooldekodu – teenuse osutaja omandis või kasutuses olevad ruumid ja territoorium, kus osutatakse kogukonnas elamise teenust või ööpäevaringset erihooldusteenust.”;

23) 3. peatükki täiendatakse pärast § 18 jaoga 13 järgmises sõnastuses:
”13. jagu

Isiku nõusolekuta hooldamine”;

24) paragrahvid 19 ja 20 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”§ 19. Isiku paigutamine hoolekandeesutusse kohtumääruse alusel

(1) Isik paigutatakse hoolekandeesutusse ööpäevaringset erihooldusteenust saama tema enda või tema seadusliku esindaja nõusolekuta (edaspidi *nõusolekuta hooldamine*), kui esinevad kõik järgmised asjaolud:

1) isikul on raske psüühikahäire, mis piirab tema võimet oma käitumisest aru saada või seda juhtida;

2) isik on endale või teistele ohtlik, kui ta jäetakse paigutamata hoolekandeesutusse ööpäevaringset erihooldusteenust saama ja

3) varasemate abinõude rakendamine ei ole osutunud küllaldaseks või muude abinõude kasutamine ei ole võimalik.

(2) Kui isik ei suuda tahet avaldada, loetakse, et ta ei ole oma nõusolekut teenuse saamiseks andnud.

(3) Isiku nõusolekut ei asenda tema seadusliku esindaja nõusolek.

(4) Isiku nõusolekuta hoolekandeesutusse paigutamise, nõusolekuta hooldamise, selle pikendamise, peatamise ja lõpetamise otsustab kohus tsiviilkohtumenetluse seadustikus isiku kinnisesse asutusse paigutamise menetluse jaoks ettenähtud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(5) Kohus võib paigutada isiku tema nõusolekuta hoolekandeesutusse hooldamisele kuni üheks aastaks kohtumääruse tegemisest arvates. Kui nimetatud tähtaja möödumisel ei ole ära langenud käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud asjaolud, võib kohus isiku elukohajärgse valla- või linnavalitsuse või seadusliku esindaja avalduse alusel pikendada isiku hoolekandeesutuses nõusolekuta hooldamise tähtaega kuni ühe aasta kaupa.

(6) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja, kelle juures isik kohtuotsuse alusel nõusolekuta hooldamisel viibib, teatab isiku nõusolekuta hoolekandeesutuses hooldamise pikendamise, peatamise või lõpetamise vajadusest viivitamata isiku elukohajärgsele valla- või linnavalitsusele, lisades teatele psühhiaatri arvamuse isiku nõusolekuta hoolekandeesutuses hooldamise peatamise, pikendamise või lõpetamise põhjendatuse kohta. Isiku nõusolekuta hooldamise peatamise või lõpetamise vajadusest on viivitamata kohustatud teavitama kohut:

1) ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja, kelle juures isik kohtuotsuse alusel nõusolekuta hooldusel viibib;

2) isiku elukohajärgne valla- või linnavalitsus ja

3) isiku seaduslik esindaja, kui ta on isiku nõusolekuta hooldamise peatamise või lõpetamise vajadusest teadlik.

§ 20. Keelatud esemed ja ained hoolekandeesutuses viibimisel

(1) Hoolekandeesutuses sotsiaalteenust saav isik ei tohi vallata järgmisi aineid ja vahendeid:

1) relvad relvaseaduse tähenduses;

2) lõhkeaine, pürotehniline aine ning pürotehnilised tooted lõhkematerjaliseaduse tähenduses;

3) aine, mida kasutatakse narkootilise, toksilise või alkohoolse joobe tekitamiseks, ja

4) muud ained või esemed, mis võivad kujutada ohtu teenust saavate isikute ja teiste isikute elule ja tervisele.

(2) Kui sotsiaalteenuse osutajal on teavet selle kohta, et hoolekandetasutuses sotsiaalteenust saava isiku valduses on või temale adresseeritud posti- või muu saadetus sisaldab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 või 2 nimetatud aineid või esemeid või sama lõike punktis 3 nimetatud ainet, mida kasutatakse narkootilise joobe tekitamiseks, on ta kohustatud teavitama sellest politseid.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keelatud ese või aine seab otsesesse ohtu isiku, kelle valduses see on, või teisi isikuid, peab teenuse osutaja võtma kasutusele meetmed otsese ohu vähendamiseks või kõrvaldamiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud aine või eseme võtab teenuse osutaja isiku valdusest ära. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud aine või eseme, mida ei ole võimalik üle anda politseile, tagastab teenuse osutaja posti- või muu saadetise saatjale. Kui saatja ei ole teada või kui aine või ese on teenust saava isiku valdusesse sattunud muul viisil kui posti teel, annab teenuse osutaja aine või eseme isiku seaduslikule esindajale, viimase puudumise korral säilitab teenuse osutaja isikult võetud aine või eseme. Teenuse osutaja hävitab ained ja esemed, mille väärtus on väiksem kui 300 krooni.

(5) Kui teenust saava isiku tervises seisund võimaldab, võetakse käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud aine või ese isiku valdusest ära ja hävitatakse tema juuresolekul.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud loetelusse kuuluvate esemete ja ainete äravõtmise kohta koostab teenuse osutaja viivitamata protokoll, kuhu kantakse:

- 1) protokoll koostamise aeg ja koht;
- 2) protokoll koostaja ees- ja perekonnanimi;
- 3) selle teenust saava isiku ees- ja perekonnanimi, kellelt esemed või ained ära võeti;
- 4) äravõetud esemete või ainete loetelu;
- 5) märged keelatud esemete üleandmisest käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikule, asutusele või politseile ja
- 6) teenust saava isiku või piiratud teovõimega isiku puhul tema seadusliku esindaja ja protokoll koostaja allkiri.”;

25) seadust täiendatakse §-dega 20¹ ja 20² järgmises sõnastuses:

”§ 20¹. Sotsiaalteenust saava isiku liikumisvabaduse piiramine

(1) Õigust vabalt liikuda võib piirata:

1) isikutel, kes on paigutatud hoolekandetasutusse kohtumääruse alusel vastavalt käesoleva seaduse §-le 19, ja

2) isikutel, kes saavad ööpäevaringset erihooldusteenust, kui see on vajalik nimetatud isiku või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks.

(2) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja võib ööpäevaringset erihooldusteenust saava psüühikahäirega isiku õigust vabalt liikuda piirata vaid sel määral, kui see on vajalik nimetatud isiku või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks.

§ 20². Isiku eraldamine teistest teenust saavatest isikutest

(1) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja võib kasutada isiku suhtes, kes ei ole ööpäevaringset erihooldusteenust saama paigutatud kohtumäärusega, liikumisvabaduse piiranguna ainult eraldamist. Eraldamist võib kasutada lisaks kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isikute suhtes.

(2) Eraldamiseks loetakse isiku eraldusruumi paigutamist. Isiku eraldusruumis viibimise ajal peab isik olema pidevalt ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja järelevalve all.

(3) Eraldusruumile, eraldusruumi sisustusele ja kättesaadavale joogiveele esitatavad nõuded kehtestab sotsiaalminister määrusega.

(4) Eraldamist võib kasutada ööpäevaringset erihooldusteenust saava isiku suhtes ainult juhul, kui:

1) on otsene oht isiku enda või teiste teenust saavate isikute elule, kehalisele puutumatusse või füüsilisele vabadusele;

2) kui isiku suusõnaline rahustamine või muude teenuse osutajale teadaolevate konkreetse isiku kohta arsti poolt märgitud meetmete kasutamine ei ole osutunud küllaldaseks ja

3) arst ei ole teenuse osutajale teadaolevalt eraldamise kasutamist konkreetse isiku suhtes välistanud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolude ilmnemisel ja enne eraldamist teavitab ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja kiirabiteenuse osutajat või politseid. Viivitamatu eraldamisvajaduse korral võib teenuse osutaja isiku enne teavitamist eraldada, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatut.

(6) Isiku võib eraldada teistest teenust saavatest isikutest kuni kiirabiteenuse osutaja või politsei saabumiseni, kuid mitte kauemaks kui kolmeks tunniks järjest.

(7) Eraldamise kohta teeb ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja kirjaliku põhjendatud otsuse. Isiku eraldamisest teavitab teenuse osutaja olemasolu korral isiku seaduslikku esindajat.

(8) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja, kes on kasutanud eraldamist, on kohustatud koostama kirjaliku protokoll, milles märgib:

1) eraldatud isiku ees- ja perekonnanime;

2) eraldamise algus- ja lõpuaja;

3) eraldamisele eelnenud olukorra üksikasjalise kirjelduse, sealhulgas isiku rahustamiseks kasutatud meetmed;

4) eraldamise põhjused;

5) eraldamise otsuse teinud isiku nime ja

6) info käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikul või ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajal või temaga ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamiseks lepingulises suhtes oleval isikul tekkinud vigastuste kohta ning isiku lõhutud või rikutud teenuse osutamise ruumide või sisustuse kohta.

(9) Pärast eraldamise lõpetamist on ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja kohustatud eraldatud olnud isikule selgitama eraldamise otstarvet ja põhjust.

(10) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja koostab rahutute ja vägivaldsete isikute probleemse käitumise juhtimise ja eraldamise juhendi.”;

26) 3. peatükki täiendatakse enne § 21 jaoga 14 järgmises sõnastuses:

”14. jagu

Muud sotsiaalteenused”;

27) paragrahvi 21¹ pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”§ 21¹. Tegevusluba sotsiaalteenuse osutamiseks

(1) Tegevusluba on nõutav järgmiste sotsiaalteenuste osutamiseks:

- 1) riigi või kohaliku omavalitsuse rahastatav lapsehoiuteenus;
- 2) asenduskoduteenus;
- 3) igapäevaelu toetamise teenus;
- 4) töötamise toetamise teenus;
- 5) toetatud elamise teenus;
- 6) kogukonnas elamise teenus ja
- 7) ööpäevaringne erihooldusteenus.”;

28) paragrahvi 21¹ täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

”(2¹) Ööpäevaringse erihooldusteenuse tegevusluba omav teenuse osutaja võib ööpäevaringset erihooldusteenust sügava liitpuudega isikule, ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikule või kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule osutada juhul, kui ööpäevaringse erihooldusteenuse tegevusloaga on teenuse osutajale selline õigus antud.”;

29) paragrahvi 21² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Tegevusloa saamiseks esitab taotleja taotluse koos nõutavate dokumentidega:

1) käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud teenuse osutamiseks tegevuskohajärgsele maavanemale ja

2) käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktides 3–7 nimetatud teenuste osutamiseks Sotsiaalkindlustusametile.

(2) Taotluses märgitakse:

- 1) taotleja nimi, registrikood või isikukood ja kontaktandmed;
- 2) selle teenuse nimetus, millele tegevusluba taotletakse, tegevuskoht või -kohad ning nende isikute arv, kellele taotleja soovib tegevuskohas teenust osutada;

3) andmed teenust vahetult osutavate isikute kohta, sealhulgas andmed nende hariduse ja nõutavate läbitud koolituste kohta;

4) andmed riigilõivu tasumise kohta;

5) andmed allkirjastaja kohta ja

6) taotlusele lisatud dokumentide loetelu.

(3) Sotsiaalminister kehtestab määrusega järgmiste teenuste tegevusloa taotluste vormid ja tegevusloa taotlemisel nõutavate dokumentide loetelu:

1) lapsehoiuteenus ja asenduskoduteenus ning

2) igapäevaelu toetamise teenus, töötamise toetamise teenus, toetatud elamise teenus, kogukonnas elamise teenus ja ööpäevaringne erihoooldusteenus.”;

30) paragrahvi 21³ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Tegevusloa taotleja esitatud andmete ja dokumentide õigsust kontrollib ning tegevusloa annab tegevusloa väljaandja, kelleks on:

1) käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud teenuste puhul tegevuskohajärgne maavanem või tema volitatud ametnik ja

2) käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktides 3–7 nimetatud teenuste puhul Sotsiaalkindlustusamet.”;

31) paragrahvi 21³ lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”1) tegevusloa taotleja, teenuse, mida plaanitakse osutama hakata, ning lapsehoidja, kasvatusala töötaja, perevanema ja tegevusjuhendaja (edaspidi *vahetult teenust osutav isik*) vastavust käesolevas seaduses teenusele, teenuse osutajale ja vahetult teenust osutavale isikule sätestatud nõuetele.”;

32) paragrahvi 21³ lõike 2 punktid 4–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”4) esitatud andmete õigsust riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikust registrist, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist või äriregistrist;

5) asjaolu, et taotleja suhtes ei ole välja kuulutatud pankrotti;

6) vahetult teenust osutaval isikul või lapsehoidjaga või perevanemaga ühist eluruumi kasutava täieliku teovõimega isiku kinnituse kohaselt lapsehoidjaga või perevanemaga ühist eluruumi kasutaval täieliku teovõimega isikul karistatuse puudumist tahtlikult toimepandud kuriteo eest.”;

33) paragrahvi 21³ lõiget 2 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

”7) käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud teenuse puhul käesoleva seaduse §-s 10¹ sätestatud nõude täitmist.”;

34) paragrahvi 21³ lõikes 3 asendatakse sõnad ”lapsehoiu- või asenduskoduteenuse osutajale” sõnadega ”käesoleva seaduse § 21¹ lõikes 1 nimetatud teenuse osutajale”;

35) paragrahvi 21³ lõiked 7, 8 ja 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(7) Tegevusloa väljaandja kannab kolme tööpäeva jooksul tegevusloa andmise otsuse tegemisest arvates andmed teenuse osutaja kohta majandustegevuse registri teise jakku.

(8) Majandustegevuse registrisse kantavate teenuse osutaja andmete loetelu kehtestab sotsiaalminister määrusega.

(9) Juurdepääsuõigus majandustegevuse registrisse kantud andmetele, välja arvatud tegevusloa otsuse andmise andmed ja vahetult teenust osutavate isikute nimed, on tegevusloa väljaandjal ja majandustegevuse registri pidajal.”;

36) paragrahvi 21⁵ lõike 1 punkt 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”1¹) tegevusloa taotleja, teenus, mida plaanitakse osutama hakata, vahetult teenust osutav isik või lapsehoidja või perevanemaga ühist eluruumi kasutav isik ei vasta käesolevas seaduses teenuse osutajale, teenusele, vahetult teenust osutavale isikule või lapsehoidja või perevanemaga ühist eluruumi kasutavale isikule sätestatud nõuetele;”;

37) paragrahvi 21⁵ lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

”2¹) karistusregistri või muudest andmetest ilmneb asjaolu, et juriidilisest isikust teenuse osutaja on mõistetud kuriteo eest sundlõpetamisele või füüsilisest isikust ettevõtja suhtes on kuriteo toimepanemise eest kohaldatud tegutsemiskeeldu vastaval tegevusalal, selle asjaolu tuvastamise päevast arvates;”;

38) paragrahvi 21⁶ senine sõnastus loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

”(2) Kui tegevusloa taotleja taotleb ööpäevaringse erihooldusteenuse tegevusluba lisaks käesoleva seaduse § 11⁵⁰ lõikes 1 nimetatud isikule ka sügava liitpuudega isikule, ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikule või kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamiseks, peab taotluse rahuldamise korral tegevusloa otsus sisaldama lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele märget eelnimetatud isikutele ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise kohta.”;

39) paragrahvi 21⁷ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Tegevusloa omaja on kohustatud viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul andmete muutumisest arvates teavitama tegevusloa väljaandjat majandustegevuse registrisse kantud andmete muutumisest.”;

40) paragrahvi 21⁷ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

”(3) Selliste andmete loetelu, mille muutumisest tuleb tegevusloa väljaandjat teavitada, kehtestab sotsiaalminister määrusega.”;

41) paragrahvi 21⁸ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Tegevusloa omaja, kes soovib oma tegevusloas nimetatud tegevuse peatada, esitab tegevusloa väljaandjale asjakohase taotluse.

(2) Tegevusloas nimetatud tegevuse võib peatada kuni kuueks kuuks. Käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktis 1 nimetatud teenuse osutaja peab teavitama tegevusloa väljaandjat oma tegevuse peatamisest vähemalt kolm kuud ette. Käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktides 2–7 nimetatud teenuste osutamise peatamine ei ole lubatud.

(3) Kui tegevusloa peatamise taotlusesse ei ole kantud tegevuse jätkamise tähtpäeva, peab tegevusloa omaja esitama tegevuse jätkamiseks tegevusloa väljaandjale avalduse tegevuse jätkamise kohta. Kui tegevusloa omaja ei teavita tegevusloa väljaandjat tegevuse jätkamisest, välja arvatud juhul, kui tegevusloas nimetatud tegevus peatati tähtajaliselt, tunnistab tegevusloa väljaandja tegevusloa kehtetuks kuue kuu möödumisel selles nimetatud tegevuse peatamisest arvates. Tegevusloas nimetatud tähtajaliselt peatatud tegevuse jätkamise andmed kannab tegevusloa väljaandja majandustegevuse registrisse tegevuse peatamise avalduses märgitud kuupäeval.

(4) Tegevusloa omaja esitab tegevusloas nimetatud tegevuse lõpetamise soovi korral tegevusloa väljaandjale taotluse tegevusloa kehtetuks tunnistamiseks, märkides taotluses tegevusloas nimetatud tegevuse lõpetamise kuupäeva.

(5) Käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktis 1, 3 või 4 nimetatud teenuse osutaja on kohustatud esitama käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotluse vähemalt kolm kuud enne teenuse osutamise lõpetamist. Käesoleva seaduse § 21¹ lõike 1 punktis 2, 5, 6 või 7 nimetatud teenuse osutaja on kohustatud esitama käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotluse vähemalt kuus kuud enne teenuse osutamise lõpetamist.

(6) Tegevusloa väljaandja kannab andmed tegevusloas nimetatud tegevuse peatamise kohta majandustegevuse registrisse kolme tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluses märgitud tegevuse peatamise kuupäevast arvates või, kui tegevus on peatatud enne taotluse esitamist, kolme tööpäeva jooksul taotluse esitamisest arvates.”;

42) paragrahvi 21⁹ lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:
”2¹) tegevusloa omaja on lõpetatud või füüsilisest isikust ettevõtja on surnud, sellest teadasaamise päevast arvates;”;

43) paragrahvi 21⁹ lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”4) järelevalve käigus selgub, et teenus, teenuse osutaja või vahetult teenust osutav isik ei vasta seadustes ja teistes õigusaktides teenusele, teenuse osutajale või vahetult teenust osutavale isikule kehtestatud nõuetele;”;

44) paragrahvi 21⁹ lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”6) tegevusloa taotleja ei ole 30 kalendripäeva jooksul teavitanud tegevusloa väljaandjat käesoleva seaduse § 21⁷ lõike 3 alusel kehtestatud määruuses nimetatud andmete muutumisest;”;

45) paragrahvi 21⁹ lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu ”majandustegevuse registrist” sõnadega ”viivitamata, kuid hiljemalt”;

46) paragrahvi 21¹⁰ lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

47) paragrahvi 22¹ lõike 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”4) üürileping, mille esemeks on eluruum või elamiseks kasutatav muu ruum ja mille riik, kohaliku omavalitsuse üksus või muu avalik-õiguslik juriidiline isik või nende poolt elamu haldamiseks asutatud eraõiguslik juriidiline isik on oma seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks andnud üürile elamispinda hädasti vajavale isikule või haridust omandavale isikule, samuti eraõigusliku juriidilise isiku eluruumis või muus ruumis elamiseks sõlmitud üürileping, välja arvatud hotellitüüpi majutusettevõtte ruumi, puhkamiseks mõeldud ruumi või hoolekandeesutuse ruumi üürileping. Toetatud elamise teenuse osutamise käigus teenust saama õigustatud isikuga sõlmitud hoolekandeesutuse ruumi üürileping on toimetulekutoetuse määramisel eluruumi kasutamise õiguslikuks aluseks.”;

48) paragrahvi 22² lõike 2 punktist 2 jäetakse välja sõnad ”ja hooldajatoetus”;

49) paragrahvi 23 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

50) paragrahvi 32 lõikes 1 asendatakse sõnad ”käesoleva seaduse §-des 19, 20 ja 25 sätestatud juhud” sõnadega ”käesoleva seaduse §-des 19, 20¹, 20² ja 25 sätestatud juhud”;

51) paragrahvi 33 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Kohaliku omavalitsuse eelarvest rahastatava sotsiaalteenuse, sotsiaaltoetuse, vältimatu sotsiaalabi või muu abi andmise või sellest keeldumise otsustab kohalik omavalitsus. Vajaduse ilmnemisel või sotsiaalteenust, -toetust, vältimatut sotsiaalabi või muud abi taotleva isiku soovil kaasatakse otsuse tegemisse omavalitsusorgani asjakohane komisjon.”;

52) paragrahv 38¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”§ 38¹. Riiklik järelevalve Sotsiaalkindlustusameti korraldatavate sotsiaalteenuste osutamise üle

(1) Riiklikku järelevalvet selle üle, kas käesoleva seaduse § 10 punktides 1¹–1⁶ nimetatud teenuste osutajad, välja arvatud Sotsiaalkindlustusamet, täidavad käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõudeid, teeb Sotsiaalkindlustusamet volitatud järelevalveametniku kaudu.

(2) Järelevalveametnikul on õigus:

1) kontrollida käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmist kohapeal, teatades sellest teenuse osutajale vähemalt 24 tundi ette;

2) saada järelevalve tegemiseks vajalikku informatsiooni, tutvuda dokumentide originaalidega ja saada nende ära kirju ja

3) teha teenuse osutajale ettekirjutusi käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete rikkumise lõpetamiseks, edasiste

rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumise tagajärgede kõrvaldamiseks, arvestades käesoleva seaduse § 10 punktides 1²–1⁶ nimetatud teenuste puhul käesoleva seaduse § 21⁹ lõikes 3 sätestatut.

(3) Järelevalveametnik on kohustatud esitama vormikohase ametitõendi, mille on välja andnud Sotsiaalkindlustusamet.

(4) Järelevalveametniku ametitõendi vormi kehtestab sotsiaalminister.”;

53) paragrahvi 38² pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”§ 38². Ettekirjutus Sotsiaalkindlustusameti korraldatava sotsiaalteenuse osutajale”;

54) paragrahvi 38² lõike 1 preambul muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Sotsiaalkindlustusameti järelevalveametnik võib järelevalve käigus teha käesoleva seaduse § 10 punktides 1¹–1⁶ nimetatud teenuse osutajale kirjaliku ettekirjutuse, milles peavad sisalduma järgmised andmed:”;

55) paragrahvi 38² lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(2) Kui järelevalveametnik teeb ettekirjutuse ettevõtjale, kes on registreeritud või kelle tegevusloa andmed on kantud majandustegevuse registrisse, kannab ta andmed ettekirjutuse kohta registrisse vastavalt majandustegevuse registri seaduses sätestatule.”;

56) paragrahvi 38² lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

57) paragrahvi 38⁴ lõikes 1 asendatakse sõnad ”Teenuse osutaja asukohajärgne maavanem” sõnadega ”Teenuse osutaja tegevuskohajärgne maavanem”;

58) paragrahvi 42 täiendatakse lõigetega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

”(5) Riigieelarves määratakse vastavalt riigieelarve võimalustele kohalikele omavalitsusüksustele toetus sotsiaalteenuste, mis on suunatud abivajavate isikute iseseisva toimetuleku pikemaajalisemaks parandamiseks, arendamiseks, uute sotsiaalteenuste käivitamiseks, sealhulgas investeeringute kulude ja täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise kulude osaliseks katmiseks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 5 nimetatud kohalikele omavalitsusüksustele eraldatavate rahaliste vahendite jaotamise põhimõtted kohalike omavalitsusüksuste vahel kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

59) paragrahvi 45 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna ”sotsiaalteenuste” sõnadega ”, välja arvatud kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihooldusteenuse”;

60) paragrahvi 46 lõikes 2 asendatakse sõnad ”käesoleva seaduse §-des 11², 12² ja 15² nimetatud riigi rahastatavaid sotsiaalteenuseid” sõnadega ”käesoleva seaduse §-des 11², 11³⁵, 11³⁹, 11⁴², 11⁴⁶, 11⁴⁹, 12² ja 15² nimetatud riigi rahastatavaid sotsiaalteenuseid”;

61) paragrahvi 48 lõige 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(15) Lapsehoidjana tegutseda sooviv isik, kes vastab vähemalt käesoleva seaduse § 15⁹ lõikes 4 sätestatud nooremkasvatajale kehtestatud nõuetele, peab käesoleva seaduse § 12⁷ lõikes 3 nimetatud nõude täitma 2012. aasta 1. jaanuariks.”;

62) paragrahvi 48 täiendatakse lõigetega 22–40 järgmises sõnastuses:

”(22) Erihoolekandeteenuse osutamise tegevusloa omamise nõuet rakendatakse erihoolekandeteenuse osutaja suhtes alates 2010. aasta 1. jaanuarist.

(23) Isikud, kes on enne 2009. aasta 1. jaanuari suunatud saama ööpäevaringset tugevdatud toetusega hooldamise teenust või ööpäevaringset tugevdatud järelevalvega hooldamise teenust, loetakse alates 2009. aasta 1. jaanuarist suunatuks saama ööpäevaringset erihooldusteenust käesoleva seaduse § 11⁵⁰ lõigetes 2 või 3 nimetatud isikule või ööpäevaringset erihooldusteenust kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule.

(24) Lisaks käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõikes 1 nimetatud teenust saama õigustatud isikutele kaetakse riigieelarvest käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenuse osutamise kulud:

1) isiku eest, kes saab käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenust enne 2008. aasta 14. jaanuari väljastatud maavalitsuse või muu haldusorgani, rehabilitatsiooniteenuse osutaja või psühhiaatri suunamiskirja alusel – suunamiskirjas märgitud tähtpäevani, kuid mitte kauem kui 2012. aasta 31. detsembrini;

2) suunamiskirjata isiku eest, kellele osutatava teenuse kulu hüvitati kuni 2008. aasta 31. detsembrini riigieelarvest psüühiliste erivajadustega inimeste hoolekandeks määratud rahalistest vahenditest – kuni 2012. aasta 31. detsembrini ja

3) riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka jõudnud dementsuse diagnoosiga isiku, välja arvatud kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku eest, kellel ei ole dementsuse diagnoosile lisaks muud raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäiret ning kes sai suunamiskirja alusel 2008. aasta 31. detsembri seisuga käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴ või 1⁵ nimetatud teenust või ööpäevaringse hooldamise teenust, ööpäevaringse tugevdatud toetusega hooldamise teenust või ööpäevaringse tugevdatud järelevalvega hooldamise teenust – kuni 2015. aasta 31. detsembrini.

(25) Kui isik saab käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenust enne 2008. aasta 14. jaanuari väljastatud maavalitsuse või muu haldusorgani, rehabilitatsiooniteenuse osutaja või psühhiaatri suunamiskirja alusel, siis tasutakse osutatud teenuse eest riigieelarvest teenuse osutaja ja Sotsiaalkindlustusameti vahel sõlmitud raamlepingu, teenuse osutaja esitatud arvete ning isikule väljastatud suunamiskirja alusel. Kui isik saab käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ nimetatud teenust suunamiskirjata,

tasutakse teenuse eest riigieelarvest teenuse osutaja ja Sotsiaalkindlustusameti vahel sõlmitud raamlepingu ning teenuse osutaja esitatud arvete alusel.

(26) Teenuse osutaja, kellega on käesoleva seaduse § 11²⁴ lõikes 1 nimetatud raamleping sõlmitud enne 2010. aastat kauemaks kui üheks aastaks, peab täitma erihoolekandeteenuse tegevusloa omamise nõude 2010. aasta 1. märtsiks. Kui teenuse osutaja ei ole nimetatud ajaks tegevusloa omamise nõuet täitnud, raamleping lõpetatakse.

(27) Kuni 2009. aasta 31. detsembrini sõlmib Sotsiaalkindlustusamet raamlepingu erihoolekandeteenuse osutajatega, kes vastavad käesolevas seaduses ja selle alusel sätestatud nõuetele ning halduskoostöö seaduses sätestatud nõuetele ja kelle osutatav teenus vastab käesoleva seadusega ning selle alusel ja rahvatervise seaduse alusel kehtestatud nõuetele, kolme kuu jooksul pärast iga-aastase riigieelarve seaduse väljakuulutamist. Kui Sotsiaalkindlustusamet avaldab kalendriaasta jooksul lisateate lepingu sõlmimise kavatsuse kohta, sõlmib ta kolme kuu jooksul pärast lisateate avaldamist raamlepingu erihoolekandeteenuse osutajatega, kes vastavad käesolevas seaduses ja selle alusel sätestatud nõuetele ning halduskoostöö seaduses sätestatud nõuetele ja kelle osutatav teenus vastab käesoleva seadusega ning selle alusel ja rahvatervise seaduse alusel kehtestatud nõuetele.

(28) Kuni 2009. aasta 31. detsembrini võib Sotsiaalkindlustusamet keelduda teenuse osutajaga raamlepingu sõlmimisest lisaks käesoleva seaduse § 11²⁴ lõike 8 punktis 2 nimetatud juhtudele, kui teenuse osutaja või tema osutatav erihoolekandeteenus ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud nõuetele või halduskoostöö seaduses kehtestatud nõuetele.

(29) Sotsiaalkindlustusamet võib sõltuvalt rikkumise raskusest väljastada teenuse osutajale, kes 2009. aasta 1. jaanuari seisuga osutab erihoolekandeteenust ja kellele on tehtud ettekirjutus erihoolekandeteenuse osutamise, sealhulgas selleks kasutatavate ruumide kohta, tegevusloa, kui teenuse osutaja on koostanud kirjaliku kava ettekirjutuse täitmiseks selles märgitud tähtajaks. Sotsiaalkindlustusamet võib anda teenuse osutajale tegevusloa kaheks aastaks.

(30) Lisaks käesoleva seaduse § 11²⁵ lõikes 1 nimetatud isikule osutab erihoolekandeteenuse osutaja raamlepingu alusel teenust kuni käesoleva paragrahvi lõikes 24 sätestatud tähtpäevadeni:

1) isikule, kes pöördub teenuse osutaja poole enne 2008. aasta 14. jaanuari väljastatud maavalitsuse, rehabilitatsiooniteenuse osutaja või psühhiaatri suunamiskirjaga ja

2) isikule, kellele teenuse osutaja alustas käesoleva seaduse § 10 punktis 1², 1³, 1⁴ või 1⁵ nimetatud teenuse või ööpäevaringse hooldamise teenuse, ööpäevaringse tugevdatud toetusega hooldamise teenuse või ööpäevaringse tugevdatud järelevalvega hooldamise teenuse osutamist enne 2009. aasta 1. jaanuari.

(31) Lisaks käesoleva seaduse § 11²⁵ lõikes 1 nimetatud isikule osutatud teenuse eest kohustub Sotsiaalkindlustusamet raamlepinguga hüvitama teenuse osutajale teenuse osutamise kulud iga kuu esitatud arvete alusel Vabariigi Valitsuse poolt käesoleva seaduse § 11¹⁸ lõike 5 alusel kehtestatud maksimaalse maksumuse ulatuses, kuid mitte rohkem kui arvel märgitud ulatuses, kui teenust osutati käesoleva paragrahvi lõikes 24 nimetatud isikutele ning osutatud teenus vastas käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

(32) Lisaks käesoleva seaduse § 11³⁴ lõikes 1 sätestatule võib kuni 2014. aasta 31. detsembrini erihoolekandeteenust osutada tegevusjuhendaja, kellel on vähemalt põhiharidus ja kes on registreerunud käesoleva seaduse § 11³⁴ lõike 1 punktis 1 nimetatud 260-tunnisele koolitusele ning kes vastab nimetatud paragrahvi lõikes 2 kehtestatud nõudele.

(33) Käesoleva seaduse § 11³⁴ lõiget 3 rakendatakse alates 2015. aasta 1. jaanuarist.

(34) Kuni 2014. aasta 31. detsembrini võib teenust kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule osutada lisaks käesoleva seaduse § 11³⁴ lõike 4 punktis 1 nimetatud tegevusjuhendajale tegevusjuhendaja, kes vastab vähemalt ühele nimetatud paragrahvi lõikes 1 kehtestatud nõudele, lõikes 2 kehtestatud nõudele ning kes on registreerunud sotsiaalministri poolt käesoleva seaduse § 11³⁴ lõike 5 alusel kehtestatud kava kohasele täienduskoolitusele tööks suurema ohtlikkusastmega isikutega.

(35) Kuni 2014. aasta 31. detsembrini võib teenust sügava liitpuudega või ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikule osutada lisaks käesoleva seaduse § 11³⁴ lõike 4 punktis 2 nimetatud tegevusjuhendajale tegevusjuhendaja, kes vastab vähemalt ühele nimetatud paragrahvi lõikes 1 kehtestatud nõudele, lõikes 2 kehtestatud nõudele ning kes on registreerunud sotsiaalministri poolt käesoleva seaduse § 11³⁴ lõike 5 alusel kehtestatud kava kohasele täienduskoolitusele tööks sügava liitpuudega või ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikutega.

(36) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja peab tagama käesoleva seaduse §-s 11⁵¹ nimetatud iseseisva õendusabi kättesaadavuse kohustuse täitmise sätestatud mahus hiljemalt 2010. aasta 1. jaanuariks.

(37) Kuni 2014. aasta 31. detsembrini võib ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja, kes osutab teenust sügava liitpuudega isikule või ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikule või kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule, tagada õendusabi kättesaadavuse käesoleva seaduse § 11⁵¹ lõigetes 4 ja 5 sätestatud mahus muu õenduse eriala kui vaimse tervise või psühhiaatria eriala omandanud õe poolt.

(38) Kuni 2014. aasta 31. detsembrini peab ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja tagama 30 teenust saava isiku kohta vähemalt ühe

tegevusjuhendaja ööpäevaringse kohalolu ning lisaks vähemalt ühe tegevusjuhendaja kohalolu 30 teenust saava isiku kohta päevasel ja öhtusel ajal.

(39) Kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega või sügava liitpuudega psüühikahäirega isikule, peab kuni 2014. aasta 31. detsembrini teenuse osutaja tagama 15 teenust saava ebastabiilse remissiooniga psüühikahäirega või sügava liitpuudega psüühikahäirega isiku kohta vähemalt ühe tegevusjuhendaja ööpäevaringse kohalolu ning lisaks vähemalt ühe tegevusjuhendaja kohalolu 15 teenust saava ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega või sügava liitpuudega psüühikahäirega isiku kohta päevasel ja öhtusel ajal.

(40) Kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule, peab kuni 2014. aasta 31. detsembrini teenuse osutaja tagama 20 teenust saava kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku kohta vähemalt ühe tegevusjuhendaja ööpäevaringse kohalolu ning lisaks vähemalt ühe tegevusjuhendaja kohalolu 20 teenust saava kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isiku kohta päevasel ja öhtusel ajal.”

§ 2. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses (RT I 1999, 16, 273; 2008, 48, 264) tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 4 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;
- 2) paragrahv 8 tunnistatakse kehtetuks;
- 3) paragrahvi 17 lõikes 4 asendatakse sõnad ”Käesoleva seaduse §-des 8–12 sätestatud” sõnadega ”Käesoleva seaduse §-des 9–12 sätestatud”;
- 4) paragrahvi 19 lõigetes 1–3 asendatakse sõnad ”käesoleva seaduse §-des 6, 8 ja 10 sätestatud” sõnadega ”käesoleva seaduse §-des 6 ja 10 sätestatud”;
- 5) paragrahvi 20 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

6) paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

”(9) Puudega lapse vanemale või võõrasvanemale Sotsiaalkindlustusameti kaudu määratud hooldajatoetuse määramise otsus tunnistatakse kehtetuks. Sotsiaalkindlustusamet teatab kirjalikult hooldajatoetuse saajale ja hooldajatoetuse saaja rahvastikuregistrijärgsele valla- või linnavalitsusele hooldajatoetuse määramise otsuse kehtetuks tunnistamisest.”

§ 3. Halduskoostöö seaduse (RT I 2003, 20, 117; 2008, 34, 208) § 13 lõike 1¹ punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”7) sotsiaalhoolekande seaduse § 11⁴ lõikes 1 ja § 11²⁴ lõikes 1 nimetatud haldusleping;”.

§ 4. Käibemaksuseaduse (RT I 2003, 82, 554; 2008, 51, 283) § 16 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”4) sotsiaalhoolekande seaduse § 10 punktides 1, 1¹, 1², 1³, 1⁴, 1⁵, 1⁶, 3, 4, 5, 5¹ ja 6 nimetatud sotsiaalteenus ja § 10 punktis 2¹ nimetatud riigi- või kohaliku omavalitsuse eelarvest rahastatav sotsiaalteenus;”.

§ 5. Rahvatervise seaduses (RT I 1995, 57, 978; 2007, 63, 397) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 8 lõiget 2 täiendatakse punktiga 8² järgmises sõnastuses:

”8²) igapäevaeltu toetamise teenus, toetatud elamise teenus, kogukonnas elamise teenus ja ööpäevaringne erihooldusteenus ning nimetatud teenuste osutamise ruumid, ruumide sisustus ja nende korrashoid ning maa-ala;

2) paragrahvi 8 lõike 2 punkti 9 täiendatakse pärast sõnu ”täiskasvanute hoolekandeesutused” sõnadega ”, välja arvatud asenduskodu ja erihooldekodu”.

§ 6. Riigilõivuseaduse (RT I 2006, 58, 439; 2008, 52, 290) 12. peatükki täiendatakse 1¹. jaoga järgmises sõnastuses:

”1¹. jagu

Sotsiaalkindlustusameti toimingud

1. jaotis

Sotsiaalhoolekande seaduse alusel tehtavad toimingud

§ 248³. Igapäevaeltu toetamise teenuse, töötamise toetamise teenuse, toetatud elamise teenuse, kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise tegevusloa taotluse läbivaatamine

Igapäevaeltu toetamise teenuse, töötamise toetamise teenuse, toetatud elamise teenuse, kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise tegevusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 500 krooni.”

§ 7. Sotsiaalmaksuseaduses (RT I 2000, 102, 675; 2008, 8, 57) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõike 1 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 6 lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1¹) Vald või linn maksab sotsiaalmaksu Eestis elava isiku eest, kes:

1) hooldab puudega isikut perekonnaseaduse § 105 alusel ja kellele valla- või linnavalitsus maksab toetust puudega isiku hooldamise eest ja kes ei tööta ega saa riiklikku pensioni või

2) hooldab puudega last ja kellele valla- või linnavalitsus maksab toetust puudega lapse hooldamise eest ja kes ei tööta ega saa riiklikku pensioni.”

§ 8. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses (RT I 2001, 50, 284; 2008, 30, 191) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

”(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirangut õendusabi osutamise õiguslikule vormile ei kohaldata sotsiaalhoolekande seaduse § 10 punktis 1⁶ nimetatud sotsiaalteenuse osutajatele.”;

2) paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

”(3) Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise käigus osutatud iseseisvat õendusabi rahastatakse riigieelarvest Sotsiaalkindlustusameti kaudu sõltumata isiku ravikindlustusega hõlmatusest.”;

3) paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

”(1¹) Sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise käigus osutatud iseseisvat õendusabi rahastatakse riigieelarvest Sotsiaalkindlustusameti kaudu ööpäevaringse erihooldusteenuse maksimaalse maksumuse hulgas.”

§ 9. Tulumaksuseaduse (RT I 1999, 101, 903; 2008, 51, 286) § 5 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”1) arvestamata 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi, laekub maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,95% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust;”.

§ 10. Tööturuteenuste ja -toetuste seaduses (RT I 2005, 54, 430; 2008, 48, 265) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõike 5 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”8) hooldab puudega isikut ja valla- või linnavalitsus maksab talle hooldamise eest toetust;”;

2) paragrahvi 10 lõike 5 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 10 lõike 5 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”6) töötu, kes on enne töötuna arvelevõtmist hooldanud puudega isikut, kellele valla- või linnavalitsus on maksnud hooldamise eest toetust ja kes ei ole olnud hõivatud tööga või tööga võrdsustatud tegevusega töötuna arvelevõtmisele eelnenud 12 kuu jooksul;”;

4) paragrahvi 26 lõike 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”3) hooldanud sotsiaalhoolekande seaduse § 15 lõike 2 alusel haiget, püsivalt töövõimetut isikut või vanurit;”;

5) paragrahvi 26 lõiget 4 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

”3¹) hooldanud puudega isikut ja valla- või linnavalitsus on maksnud talle hooldamise eest toetust;”;

6) paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

”(10) Kuni 2010. aasta 1. jaanuarini võetakse käesoleva seaduse § 10 lõike 5 punktis 6 ja § 26 lõike 4 punktis 3¹ nimetatud valla- või linnavalitsuse

poolt hooldamise eest makstava toetuse tingimuse täitmise juures arvesse lisaks Sotsiaalkindlustusameti poolt makstud hooldajatoetust.”

§ 11. Õiguskantsleri seaduse (RT I 1999, 29, 406; 2007, 16, 77) § 27 lõikes 2 asendatakse sõna ”lastekodusse” sõnaga ”asenduskodusse”.

§ 12. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2009. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 48 ja 49, §-d 2, 7 ja 10 jõustuvad 2009. aasta 1. märtsil.

(3) Käesoleva seaduse § 9 jõustub 2010. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees

Ene Ergma

Tallinn, 17. detsember 2008
256-XI